

Мытня дае дабро

Топ-5 кінападзей года

Ці калядуюць у Швецыі?

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

СТАР 3

СТАР 6

СТАР 8

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ АЗНАЁМІЦЦА З ІНФРАСТРУКТУРАЙ АЛІМПІЙСКІХ ГУЛЬНЯЎ

Сёння адбылася тэлефонная размова Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі. Аб гэтым БЕЛТА паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Пуцін напярэдадні запланаваных 24-25 снежня ў Маскве пасяджэнняў Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета і Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы абмеркавалі парадак дня маючых адбыцца мерапрыемстваў, а таксама прадметна спыніліся на тых пытаннях, па якіх на самітах будучы прыміцца рашэнні. У ходзе размовы былі закрануты і актуальныя тэмы двухбаковых адносін.

Уладзімір Пуцін запрасіў свайго беларускага калегу паглядзець алімпійскія аб'екты ў Сочы, а таксама гатоўнасць да правядзення зімовага Алімпіяды. Прэзідэнт Беларусі плануе ў бліжэйшыя дні азнаёміцца з інфраструктурай Алімпійскіх гульняў у Сочы, а таксама прайнспектаваць гатоўнасць беларускіх аб'ектаў да гэтай важнай міжнароднай спартыўнай падзеі.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«МЫ ШЧЫРА ЗАЦІКАЎЛЕНЫ Ў РАЗВІЦЦІ ДОБРАСУСЕДСКІХ АДНОСІН З ЕЎРАПЕЙСКИМ САЮЗАМ»

Беларусь праводзіць самастойную і паслядоўную міралюбіваю знешнюю палітыку і ў выбудовванні адносін са знешнім светам пазбягае канфліктных шляхоў. Аб гэтым заявіў 16 снежня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, прымаючы даверчыя граматы паслоў замежных дзяржаў, паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Аляксандр Лукашэнка прыняў даверчыя граматы кіраўнікоў дыпламатычных мійсі Замбіі, Іспаніі, Кубы, Манголіі, М'янмы, Нідэрландаў, Амана, Славеіі, Уганда, Францыі ў Беларусі.

Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што мерапрыемства ўпершыню праходзіць у Палацы Незалежнасці, які ўвасабляе суверэннасць беларускай дзяржавы.

«Дзякуючы сваёй сумленнай, адкрытай пазіцыі Беларусь атрымала міжнароднае прызнанне і мае ў свеце нямала аднадумцаў», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Мы праводзім самастойную і паслядоўную міралюбіваю знешнюю палітыку. Актыўна развіваем супрацоўніцтва з замежнымі партнёрамі, уносім істотны ўклад ва ўмацаванне глабальнай і рэгіянальнай бяспекі і стабільнасці», — канстатаваў кіраўнік беларускай дзяржавы. Ён падкрэсліў, што з кожнай з краін свету, уключаючы тыя, якія прадстаўляюць сёння дыпламаты, накоплены ўнікальны і бяспечны вопыт супрацоўніцтва. «Мы зацікаўлены ў яго далейшым паглыбленні і гатовы да абмеркавання любых сумесных праектаў і ініцыятывы, якія прыносяць узаемную выгаду», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, дадаўшы, што ў гэтым кантэксце разлічвае на актыўную работу паслоў па пашырэнні двухбаковага супрацоўніцтва з Беларуссю.

«Наша краіна абавязана на ўласную багату гістарычную спадчыну і паважліва ставіцца да традыцый іншых народаў. Такі падыход служыць надзейнай асновай для наладжвання дружальных кантактаў у самых розных частках свету», — сказаў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што не бачыць ніякіх праблем у адносінах ні з адной з краін, чые паслы сёння ўручалі даверчыя граматы. Кіраўнік беларускай дзяржавы падкрэсліў зацікаўленасць Беларусі ў стабілізацыі адносін з ЕС. «Нам адзін ад аднаго нікуды не дзець. Нам трэба жыць разам, па-суседску», — сказаў Прэзідэнт Беларусі. — Да нас не можа быць ніякіх прэтэнзій у плане нармалізацыі гэтых адносін. Мы гатовы на любыя крокі ў плане нармалізацыі нашых адносін».

УЗАЕМАДАПАЎНЯЛЬНАЯ ЭКАНОМІКА

На сустрэчы з віцэ-прэзідэнтам Эквадора Хорхе Гласам Эспіналем Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што эканомікі дзвюх краін узаемадапаўняльныя і неабходна ў бліжэйшы час у разы павялічыць двухбаковы таварабарот.

«Мы дамовіліся з Прэзідэнтам прыкладна аб 15 напрамках супрацоўніцтва паміж Эквадорам і Беларуссю. У нас ёсць добры вопыт такога супрацоўніцтва з Венесуэлай. Там можна паглядзець, і калі вас задавальняюць гэтыя напрамкі, а Прэзідэнт скажаў, што гэта прымальна для Эквадора, мы можам такімі ж тэмпамі пачаць нашу супрацоўніцтва па стварэнні сумесных вытворчасцяў у Эквадоры», — заявіў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Прэзідэнт падкрэсліў, што для Беларусі ў супрацоўніцтва з Эквадорам няма закрытых тэм: «Мы гатовы з вамі супрацоўнічаць, пачынаючы ад сельскай гаспадаркі да ваенна-тэхнічнай сферы».

У сваю чаргу Хорхе Глас Эспіналь адзначыў, што яго візіт у Беларусь ажыццяўляецца па неспадзраным узаканні Прэзідэнта Эквадора. «Мяне ў гэтым візіце суправаджаюць некалькі ключавых міністраў, і наша задача максімальна канкрэтызаваць будучае супрацоўніцтва дзвюх краін», — сказаў віцэ-прэзідэнт Эквадора.

БЕЛТА.

МУЖЧЫНСКАЯ КЛЯТВА

Марознай, сонечнай субатай каля 12 тысяч навабранацў тэрміновай службы і рэзервістаў сталі сапраўднымі салдатамі. У гэты дзень кожны з іх урачыста прыняў вайсковую прысягу і падключыў у вернасці Радзіму.

Вялікі, доўгі страявы пляц слаўтутага 72-га гвардзейскага Аб'яднанага вучэбнага цэнтра, што ў Печах, на Барысаўшчыне, запоўнены салдатамі. Іх на пляцы — амаль 2 тысячы, а перад імі, за ачальненнем — тысяч 6 бацькоў, сваякоў, сяброў, дзючатаў, якія амаль месяц не бачылі «сваіх салдат» і прыехалі да іх з усёй Беларусі. У нагах стаяць вялікія, як бочкі, кайстры, набітыя смачнымі хатнімі стравамі, а ў бацькоўскіх руках на морозе дрыжыць невялічкі фотаапарат — хранікёр важнай падзеі ў жыцці сям'і. Усе гэтыя позіркы, слёзы на вачах сентыментальных бацькоў ажывілі ў памяці ўласныя эмоцыі, бо летась сам менавіта на гэтым буйным прамавугольным сцёскаў аўтамаце, хваляючыся, таксама шукаў вачамі гасцей і маршыраваў перад трыбунай, з якой нас вітаў генерал-лейтэнант Юрый Жадобін, міністр абароны. Усё і ў гэты раз праляцела за адно імгненне. І не паспелі хлопцы цалкам асэнсаваць, што адбылося, як трапілі ў гарачыя абдымкі сваякоў.

СТАР 3

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА

СТАЛІЧНЫ «КВАДРАТ» ПРАЦЯГВАЕ ЎПЭЎНЕНА ТАННЕЦЬ

Эксперты рынку жылля нерухомасці прагназуюць зніжэнне цэннікаў да канца года яшчэ мінімум на 3%

Гэтай восенню другасны рынак сталічнага жылля нібыта трапіў у паласу вымушанага зацішша, калі патэнцыяльныя пакупнікі вырашылі зрабіць сабе працяглыя канікулы. Уласнікі кватэр яшчэ масава не гаджаюцца выкарыстоўваць сістэму зніжка, а пакупнікі замерылі і чакаюць патаннення. А ў выніку рынак амаль стаў. Паводле статыстыкі партала Realf.by, агульнае зніжэнне колькасці здзелак за мінулы месяц складала ажно 24,5%. Такіх слабых продажаў на другасным рынку не было ні разу за апошнія 19 месяцаў. Паказальным з'яўляецца наступны факт: калі ў ліпені было зафіксавана 1156 здзелак, то ў лістападзе было прададзена толькі 648 кватэр. Дарэчы, у лістападзе колькасць выстаўленых на продаж кватэр павялічылася яшчэ на 9,6%. Цяпер агульная колькасць кватэр на продаж у Мінску складае больш за 5600 варыянтаў.

Новыя тэндэнцыі лістапада

Аналітыкі адзначаюць, што разам з агульным памяншэннем колькасці здзелак адбылося і геаграфічнае перацяжэнне пакупнікоў унутры горада. Было выяўлена, што прададзеных кватэр у Цэнтральным раёне стала на 60% менш, аднак у той жа

час у Заводскім раёне быў нават зафіксаваны нязначны рост здзелак на 3%. У лістападзе доля прададзеных 1-пакаёвых і 2-пакаёвых кватэр складала 79,3%, а вось на 3-пакаёвыя кватэры попыт упаў на траціну. Максімальнае зніжэнне коштаў у лістападзе было зафіксавана менавіта на аднапакаёвых кватэрах (мінус 1,7%), а для двух- і трохпакаёвых кватэр

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА

гэты паказчык склаў мінус 1,4%. Справа тут, мабыць, у тым, што летам кошту на маленькія кватэры павялічыліся мацней за усё. Цяпер яны спрабуюць вяртацца да свайго сапраўднага рэальнага ўзроўню. Сярэдні цэннік прапановы квадратнага метра аднапакаёвых кватэр сёння складае прыкладна 1880 долараў, а двухпакаёвых — 1795 долараў. Нават у снежні захоўваецца ўстойлівая тэндэнцыя, калі цэннік жыллёвага «квадрата» працягвае губляць прыкладна 5-15 долараў за тыдзень.

Аднапакаёвак на продаж стала больш

Гэтымі днямі практычна ва ўсіх спецыялізаваных выданнях істотна павялічылася колькасць аб'яў аб тэрміновым продажы кватэр. Адрозна ад таго, што калі людзі спяшаюцца прадаць сваю нерухомасць, то і цэннікі тут будуць мінімальныя. Аднак на сталічным рынку падобныя правілы амаль не «спрацоўваюць». Нават самыя слабенькія аднапакаёвыя кватэры на краініках паверхаў у спальных раёнах прапануюцца па кошыце ад 54 да 57 тысяч долараў. Самая вялікая колькасць прапановы стандартных аднапакаёвак прыпадае на цэннік, які вагаецца ад 60 да 70 тысяч долараў.

СТАР 2

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЕЎРАСАЮЗ ПРЫПІНІЯЕ ПРАЦУ ПА ДАГАВОРЫ АБ АСАЦЫЯЦЫІ З УКРАІНАЙ

У Еўрасаюзе заяўляюць аб прыпыненні працы па пагадненні аб асацыяцыі з Украінай, паведамляюць інфармагенцтвы са спецыяльнай сетцы Twitter. «Словы і дзеянні прэзідэнта і ўрада ў дачыненні да пагаднення аб асацыяцыі разыходзяцца ўсё глыбей і глыбей. Іх аргументы не маюць ніякай сувязі з рэальнасцю», — цытуюць паведамленне еўракамісара СМІ. Паводле слоў Штэфана Фюле, ён абмяркоўваў пытанне гатоўнасці падпісання гандлёвага пагаднення з першым намеснікам прэм'ер-міністра Украіны Сяргеем Арбузамым, але адказу ад урада Украіны не атрымаў.

ТУРЦЫЯ ПАГАДЗІЛАСЯ НА ДЭПАРТАЦЫЮ НЕЛЕГАЛАЎ З ЕЎРАСАЮЗА

Еўрапейскі Саюз і Турцыя падпісалі пагадненне аб вяртанні ў Турцыю нелегальных імігрантаў з трох краін, якія прыпілы ў краіны ЕС праз яе тэрыторыю. Адначасова з гэтым бакі дамовіліся аб пачатку перамоў аб спрашчэнні парадку ўезду турэцкіх грамадзян у шэнгенскую зону. Як адзначае France-Presse, гэта можа адбыцца ўжо ў 2017 годзе. Падпісанне пагаднення аб рэадмісіі было адной з ключавых умоў спрашчэння правілаў ўезду туркаў у Еўропу. Перамовы па двух гэтых пагадненнях ішлі некалькі гадоў. Анкара доўгі час не хацела падпісаць пагадненне аб рэадмісіі, не давяраючы дэкларацыям ЕС аб хуткім змякчэнні візавага рэжыму.

ПРЭЗІДЭНТАМ ЧЫЛІ АБРАЛІ МІШЭЛЬ БАЧЭЛЕТ

У Чылі па выніках другога тура прэзідэнцкіх выбараў перамогу атрымала Мішэль Бачэлэт — кандыдат левай кааліцыі «Новая большасць», паведамляюць інфармагенцтвы. Па звестках выбарчай службы краіны, пасля падліку 99,9% галасоў за яе прагаласавалі больш за 62% выбаршчыкаў. Мішэль Бачэлэт ужо займала прэзідэнцкі пост у 2006-2010 гадах. Яна першая ў гісторыі Чылі жанчына, якая стала кіраўніком гэтай дзяржавы. Бачэлэт заявіла, што краіна пад яе кіраўніцтвам пачне новы этап глыбокіх пераўтварэнняў. Падчас перадавыбарнай кампаніі яна паабяцала правесці рэформу адукацыі, зрабіўшы яе бясплатнай. Бачэлэт таксама прапаноўвала распрацаваць новую канстытуцыю краіны і правесці падатковую рэформу.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

АПУБЛІКАВАНЫ «ЗАЛАТЫ СПІС» МЕТАДАЎ БАРАЦЬБЫ З БОЛЕМ У ГОРЛЕ

Аспірын — адзін з самых дзейсных сродкаў пры хворым горле, устанавіў Універсітэт Кардыфа. Паласанка горла растварэннем дзвюх таблетаў аспірыну памышае боль усяго за 2 гадзіны, а эфект захоўваецца на працягу больш як 6 гадзін, піша The Daily Mail. Таксама палягчае стан удыханне пароў ментолу. Ментол дапамагае пры закладзеннасці носа, пры болях у горле і кашлі дзючы ўчытку мясцовай анестэзіі, выкліканаму пачуццём прахалоды. Дарэчы, некаторыя тыпы меду здольныя справіцца з інфекцыяй у горле. У мёдзе ёсць перакіс вадароду, які валодае антыбактэрыяльнымі ўласцівасцямі, кажучы супрацоўнікі Універсітэта Вайката. Яшчэ мёд, які давалі дзецям на ноч, лепш прыгнятаны начыны прыступы кашлю, чым докстрымаметарфан, які змяшчаецца ў многіх сіропах ад кашлю, даказала даследаванне Універсітэта Мэрэйленд.

КОРАТКА

Гарантыйны тэрмін на прыняццё ў эксплуатацыю будаўнічых аб'ектаў скарачаны ў Беларусі да пяці гадоў, за выключэннем тэхналагічнага і інжынернага абсталявання, гарантыйны тэрмін на які ўстаноўлены заводам-вытворцамі. Грамадскае абмеркаванне па праекце «Будаўніцтва АЭС у Рэспубліцы Беларусь». Выдана магутнасці і сувязі з энергасістэмай» адбудзецца ў Мінску 26 снежня. На рынку працы рэспублікі расце попыт на кваліфікаваных работнікаў. Так, у снежні гэтага года ўрачам прапануюцца зарплата да В9 млн, медыцынскім сёстрам — да В8,5 млн, кіроўцам — да В10 млн, кухарам, электрарварышчам і электрамашыністам — да В8 млн, прамаўцам — да В6 млн. У лічку на рынку працы — бухгалтары, юрысконсульты. Беларускі фільм «Кін-дэрвілейскі прывід» Алены Туравай ўзнагароджаны малым крыштальным ключам і дыпламам «Самы павучальны фільм» на юбілейным XV кінафестывалі «Казка», які праходзіць у Маскве.

Усе на распродаж!

ШТО МІНЧАНЕ КУПЛЯЛІ Ў ЦУМЕ Ў ДЗЕНЬ ЗНІЖАК

Падняцця ў нядзелю (свой законны выхадны, між іншым) а палове восьмай раніцы, каб праз дзве гадзіны быць ва ўнівермагу, я лічыла ледзь не герачым чымкам. Выходзячы на яшчэ цёмную і пустую вуліцу і не да канца працуючыся, думала, што адна буду блукаць па пустых залах крамы. Якім жа было маё здзіўленне, калі, падыходзячы да ЦУМа а пачатку дзясятай, убачыла шчаслівых пакупнікоў з гандлёвага цэнтра.

Хто рана ўстае, той больш купіць?

У нядзелю ва ўнівермагах Мінска агульны дзень зніжка: усе нехарчовыя тавары можна набыць на 15 працэнтаў танней, чым звычайна. Перад уваходам у цэнтральны ўнівермаг аб праяздзенні гэтай акцыі паведамляла вялікая расцяжка на сцэне, а таксама напелкі на дзвярах. А каб кожны ахвотны паспеў здзейсніць жаданыя пакупкі, ЦУМ нават пачаў працу не ў 10 гадзін, як заўжды па выхадных, а ў 9. Даволі дзіўны ход, калі ўлічваць, што спецпрапанова дзейнічае цэлы дзень і адна гадзіна наўрад ці вельмі паўплывае на пакупніцкую здольнасць наведвальнікаў крамы. Але тым не менш.

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА

СТАР 4

«МЫ ШЧЫРА ЗАЦІКАЎЛЕНЫ Ў РАЗВІЦЦІ ДОБРАСУСЕДСКІХ АДНОСІН З ЕЎРАПЕЙСКІМ САЮЗАМ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што бачыць і зацікаўленасць еўрапейскага бізнесу ў развіцці кантактаў з беларускім бокам.

«Мы шчыра зацікаўлены ў развіцці добрасуседскіх адносін з Еўрапейскім саюзам. Гэта абумоўлена не толькі геаграфічнай, гістарычнай, культурнай блізкасцю, але і неабходнасцю прыняцця сумесных мер разважання на рэгіянальнай вышэйшай і пагорыш», — сказаў беларускі лідар.

Прэзідэнт таксама выказаў упэўненасць, што прагматычны падыход і нацэленасць на пазітыўны рэзультат дадуць магчымасць бакам дасягнуць многага ў самых розных сферах.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што цяпер Беларусь выходзіць на новыя рубяжы супрацоўніцтва з краінамі Азіі, Афрыкі і Блізкага Усходу і мае намер у хуткім часе пашырыць дыпламатычную прысутнасць у гэтых рэгіёнах.

16 снежня ў Мінску адбылася сустрэча старшыні РГА «Белая Русь» Аляксандра Радзюкова з дэлегацыяй Народна-дэмакратычнай партыі Таджыкістана на чале з намеснікам старшыні Асрорам Латыпамым.

СТАЛІЧНЫ «КВАДРАТ» ПРАЦЯГВАЕ ЎПЭЎНЕНА ТАННЕЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Мінімальны кошт прапаноў двухпакаёвых кватэр пачынаецца з 60-62 тысяч долараў. Звычайна за такую цану на продаж выстаўляюцца зусім маленькія «двухпакаёўкі» агульнай плошчай ад 34 да 44 квадратных метраў менавіта на апошніх ці першых паверхах.

Налета ў Мінску пабудуюць каля 1 млн квадратных метраў жылля

Зразумела, што цэннікі кватэр на другасным рынку будуць залежаць ад аб'ёму будаўніцтва ў сталіцы. Калі прапаноў на рынку долевага будаўніцтва складавацца на мінімальным узроўні, то і кошт «старага» жылля сур'ёзна памяншацца не будзе.

У сталіцы пачата будаўніцтва арэнднага жылля для прафесарска-педагагічнага складу ў раёне жыллёвага комплексу «Мастэр». У наступным годзе для гэтай катэгорыі грамадзян будуць уведзены ў эксплуатацыю яшчэ 6 арэндных дамоў агульнай плошчай 55,3 тысячы квадратных метраў.

Разам з тым, п'зныч крокаў ад мясцовых улад чкаюць камерцыйныя забудовшчыкі. Жанна Бірыч адзначыла, што ўжо ў студзені на аукцыён будзе выстаўлена першых 9 пляцовак для будаўніцтва жылля ў розных раёнах горада.

Галоўнай абавязковай умовай для пачатку будаўніцтва аб'ектаў у раёнах жылль вкватэраў будзе з'яўляцца наяўнасць плана дэталёвага планавання і праходжанне грамадскага абмеркавання.

Мы, у сваю чаргу, таксама спадзяемся, што большасць удзельнікаў сферы сталічнага будаўніцтва даволі хутка зразумеюць і засвоюць новыя ўмовы гульні на ліній зямельных участках.

Сяргей КУРКАЧ.

Вынікі тыдня

ПРА ВАЖНАСЦЬ ПАЎТАРЭННЯ ПРОЙДЗЕНАГА

Мінулыя сем дзён былі адзначаны цэлым шэрагам сімвалічных падзей. На фоне 22-годдзя разбурэння СССР геапалітычная сітуацыя падштурхоўвае да вывучэння ўрокаў мінулага.

Драматычныя падзеі разгортваліся ў Кіеве. У ноч на 9 снежня ўкраінская міліцыя правяла шэраг сілавых аперацый па расчыцці бар'ераў на вуліцах сталіцы. Невялікі блокпост у апэрацыі сапраўды ўдалося ліквідаваць без прымянення жорсткіх мер.

Спраба сілавога вырашэння сітуацыі выклікала чаканую жорсткую рэакцыю з боку ШІА і Еўрасаюза. Украінскую сталіцу наведвалі кіраўнікі еўрапейскай дыпламатыі Кэтрывн Эштан і памочнік Дзяржаўнага сакратара ЗША Вікторыя Нунанд. Абедзве правялі сустрэчы і з уладай, і з апазіцыяй, а таксама непасрэдна з актывістамі на Май-

Парламенцкі дзённік

ДАХОДЫ І РАСХОДЫ СЫШЛІСЯ

Прынамсі, падчас галасавання дэпутаты Палаты прадстаўнікоў падтрымалі і суму даходаў, і суму расходаў бюджэту наступнага года. Урэшце яны прагласавалі за прыняцце праекта закона аб рэспубліканскім бюджэце на 2014 год у другім чытанні.

Амаль адзінагалосна

Праект бюджэту сфарміраваны бездэфіцытным і захоўвае сацыяльнае накіраванасць. Значную частку ў бюджэце складаць выдаткі на аплату працы, пенсіі, стыпендыі, дапамогі, іншыя выплаты, сродкі на выкананне дзяржаўных сацыяльных стандартаў.

Людміла Дабрыніна, старшыня Пастаяннай камісіі па бюджэце і фінансах, заявіла, прадстаўляючы законпраект, што структуры даходаў і расходаў будыаьга застануцца такімі ж, як і раней.

Пошліны на аўто будуць, аднак штраф за адсутнасць тэхагляду не павялічаць

Акрамя бюджэту, дэпутаты сёння прынялі ў другім чытанні

КАМЕНТАРЫЙ У ТЭМУ

Міністр фінансаў Андрэй ХАРКАВЕЦ:

Памеры дзяржпошліны на транспарт, якую плануецца ўвесці з 1 студзеня 2014 года, супастаўня з замежнымі аналагамі. Тут няма навацыяў з нашага боку. Гэта стандартныя плячэйкі, якія выплываюць і ў іншых краінах.

Фота Анатолія КІШЧЭЧКА

неўца сабраць 1,6 трлн рублёў. Сродкі ад дзяржпошліны будуць размяркоўвацца пароўну паміж рэспубліканскім і мясцовымі бюджэтамі і накіроўвацца на фінансаванне работ па будаўніцтве і рэканструкцыі дарог.

Адміністрацыйную адказнасць за адсутнасць адзнакі аб праходжанні агляду, вызначаны ў штраф у памеры ад 2 да 5 базавых велічын (адна базавая велічыня роўная 130 тыс. рублёў).

Акцызы вырастуць

«З улікам неабходнасці фарміравання акцызных палітыкі з краінамі Мытнага саюза і АЭП прапануецца павялічыць ставак акцызаў на аўтамабільнае паліва, тытунёвыя вырабы, моцную алкагольную прадукцыю.

Праектам закона таксама прапануецца вызваліць ад ПДВ абароты па рэалізацыі сацыяльных паслуг, што аказваюцца недзяржаўнымі

некамерцыйнымі арганізацыямі ў форме стацыянарнага сацыяльнага абслугоўвання. З мэтай спрашчэння падатковага ўплыву для суб'ектаў гаспадарання пры вылічэнні падатку на прыбытак прапануецца замяніць амартызачыйную прэмію інвестыцыйным вылікам.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

Беларускі Дзед Мароз адсвяткаваў першы юбілей

У мінулыя выхадныя адбыліся святкаванні ў Белавежскай пушчы з нагоды 10-годдзя з дня адкрыцця рэзідэнцыі беларускага Дзеда Мароза. У гасці да Дзядулі з'ехалі тысячы дарослых і дзяцей.

Яшчэ адной прыемнай нагодай для свята стала 150-годдзе галоўнай ёлкі казанчай рэзідэнцыі. Ёлка, якая вырасла больш чым на 40 метраў, — самая высокая ў Еўропе, расказалі супрацоўнікі нацыянальнага парку.

Для гасцей маэнтка быў арганізаваны гандаль сувенірамі, якія прывезлі майстры. Кругом прадавалі гарачыя бліны і пушчанскую фірмовую гарбату на зельках. Культурнай святкавання стала шасце Дзядулі Марозаў і казанчых персанажаў па маейтку, а таксама падпісанне пагаднення аб стварэнні казанчай карты Беларусі і Расіі.

гожы драўляны паказальнік, дзе нанесена адлегласць да кожнага з казанчых герояў. І яе адкрыццё прымеркавалі да юбілею.

У нядзелю Дзяды Марозы і казанчых персанажаў наведалі Пру-

Фота Валерыя КІРПІЧ.

Аблава на ваўкоў

Трох ваўкоў, якія трымалі ў страху вёскі Чырвоная і Старая Ёлча Брагінскага раёна, застрэлі падчас аблавы ў выхадныя. Паліўнічыя лічаць, што менавіта гэтыя драпежнікі ажыццяўлялі масавыя напады на свойскую жывёнасць.

Увесь мінулы тыдзень ваўкі прыходзілі на падворкі мясцовых жыхароў і ўрэшце забілі некалькі дзясяткаў сабак, каткоў, птушак і іншай жывёнасці, у тым ліку цялят у саўгасе «Камарыньскі».

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ЗА «ЧЫРВОНАКНІЖНІКАЎ» — ТРАЙНОЕ СПАГНАННЕ

Толькі за адзін тыдзень супрацоўнікі Лепельскай міжрайспецкіх на возеры Крывое Ушацкага раёна затрымалі тры групы браканераў, якія рыбачылі забароненымі прыладамі лоўлі.

— Рыба, якая трапіла ў сеткі парушальнікаў — гэта каля ста асобін еўрапейскай гапушкі, занесенай у Чырвоную кнігу Беларусі. Асяп у рапшці нераст, і яна падмаецца з водных глыбін, дзе звычайна жыве, і становіцца лёгкай здабычай, — паведаміла прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Волга Грамовіч.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ДЗІЦЯ ПРАВАЛІЛАСЯ ПАД ЛЁД

У Столінскім раёне праваліўся пад лёд і загінуў 8-гадовы хлопчык. Трагедыя адбылася на возеры Віры недалёка ад вёскі Вялікія Віктаровічы.

У той дзень жыхары вёскі, браты 1979 і 1991 гадоў нараджэння, пайшлі на рыбалку з 8-гадовым пляменнікам. Праз некалькі гадзін яны вырашылі адрываць яго дамоў, каб дзіця не змерзла. Хлопчык пайшоў у вёску адзін. Але не дайшоў нават да краю возера — праваліўся ў палонку. Пра гэта інфармацыя рыбакі даведалі толькі вечары, калі прыйшлі дадому. Кінуліся шукаць і ўбачылі сляды. Целя дзіцці знайшлі толькі на наступную раніцу вадалазы пошукавай групы Столінскага таварыства выратавання на водах. Старшыня Брочскага абласнога савета таварыства выратавання на водах Рамуальд Садурскі ў сувязі з трагедыяй яшчэ раз нагадаў аматарам змоваў рыбацкі, што выходзіць на лёд нельга, пакуль ён не стане халіць 6-10 сантыметраў таўшчынёй, і ні ў якім разе не пакадце дзіцця без нагляду на лёдзе.

Яна СВЕТАВА.

АПОШНЯЯ РЫБАЛКА

У Бабруйскім раёне загінулі 2 рыбакі.

Трагедыя здарылася на рацэ Бярэзна каля бабруйскай вёскі Даманова. Дзюраломнівая лодка, з якой трое мужчын лавілі рыбу, пераклалася, і людзі апынуліся ў лёдзяной кулеці. Дабрацца да берага змог толькі адзін з іх — 43-гадовы рыбац. Калі ён выйшаў з вады, яго напарнікаў жо не было відаць на паверхні ракі — яны загінулі. Дарчыні, адзін з іх быў яго братам, а другі — сваяком. Рабавальнікі нагадаюць, што неабходна быць пільнымі на лёдзе. Не трэба грэбаваць сродкамі выратавання — камізэлькамі, лінем ці спецыяльнымі погам.

Нясі АЗГУЛЯ.

У «МЕРСЕДЭСЕ» БЫЎ ГЕРАІН

На пагранпраходзе «Катлоўка» Гродзенскай вобласці затрымалі грузавы «Мерседэс», у салоне якога знайшлі высаякасныя гералі.

50-гадовы грамадзянін Кыргызстана збіраўся даставіць тавар на тэрыторыю Еўрасаюза. Агульная вага наркотыку, які перавозіўся ў вогнетушыцелях, — 1,3 кг, паведаміла прэс-служба Міністэрства ўнутраных спраў. Злучэнне затрымалі супрацоўнікі галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванасцю і карупцыяй МУС Беларусі сумесна з работнікамі мытні.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ЗНАЙШЦІ ЗАБОЙЦУ ДЗЯЎЧЫНКІ

У забойстве 12-гадовай дзяўчынкі ў гарадскім пасёлку Капаткевічы Петрыкаўскага раёна падараецца 19-гадовы мясцовы жыхар, які нідзе не працуе. У суботу ўдзень у раённым аддзел патэлефанавалі мужчына, які расказаў, што ў адрыве знайшоў цела сваёй дачкі з рэзанай ранай шыі. На месца здарэння накіравалася следча-аператыўная група. Літаральна кожны двор абшуквалі праваахоўнікі ў пошуках магчымых сведкаў і відавочцаў. Цяпер падзавараны затрыманы і знаходзіцца ў ізалятары часовага ўтрымання Петрыкаўскага РАУС. Выствяляюцца матывы здзяйснення ім забойства. Прызначаны шэраг экспертыз.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

«АРСЕНАЛ» ЗНОЎ ТРАПІЎ НА «БАВАРЫЮ»

У швейцарскім Ньёне прайшла жараб'ёўка 18 Лігі чэмпіёнаў. У плей-оф самага прэстыжнага еўрапейскага турніру па футболе згулялі 16 камандаў. Найбольшыя прадстаўніцтва — у Англіі і Германіі. Абедзве краіны дэлегалі ў 1/8 фінала па чатыры клубы.

Так, «Манчэстэр Юнайтэд» сустрэнецца з грэчаскім «Алімпікосам», «Чэлсі» памажэцца з турэцкім «Галатасараем», дзейны чэмпіён «Баварыя» праэкзмене «Арсенал», а «Манчэстэр-Сіці» пастрабуе вистаяць перад наісікам «Барселона». Самаму тытулавару клубу Лігі, мадрыдскаму «Рэалу» ў сапернікі дастаўся «Шальке-04» — чорт з кутурка сёлёгнага розыгрышу. Яшчэ адна іспанская каманда — «Атлетіка» (Мадрыд) — амаераецца сімаі з «Міланам». Адзінны прадстаўнік Расіі — гульцы пітэрскага «Зеніта» — выйдзюць на поле супраць падпалечных Юргена Клопа з дортмундскай «Барусіі». А наймацнейшы французскі клуб ПСЖ сустрэнецца з нямецкім «Баерам». Матчы плей-оф абудуцца 18-19, 25-26 лютага і 11-12, 18-19 сакавіка 2014 года.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выкаваюць глыбокае спачуванне намесніку старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Фёсаку Віктару Дзмітрыевічу ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

РUP «Институт Недвижимости и Оценки»
ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ
Извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Унитарному предприятию «ОМЗ - Арготехкомснаб» ОАО «Минскоблхлебопродукт» на праве хозяйственного ведения и расположенного по адресу: Минская область, г. Заславль, ул. Привокзальная, д. 2

Усё пад кантролем!

Аўто згрузам трапляе на кантрольна-прапусны пункт. Тут машыну абыходзіць кантралёр Аляксандр ВАУЧОК, каб ідэнтыфікаваць грузавік.

СТОЙ, ШТО ВЯЗЕШ?! А ШТО ПА ДЭКЛАРАЦЫІ?

Юры Сянько пацвярджае, што калі пару гадоў таму на Мінскай рэгіянальнай мытні ў суткі афармлялі 800 дэкларацый, то цяпер гэтая лічба паднялася да 1200–1500. Такім чынам, калі кантралёр не знаходзіць ніякіх хібаў у документах, афармленне пераходзіць на наступны этап. Груз уязджае на тэрыторыю зоны мытнага кантролю. Як толькі гэта адбылося, усе далейшыя функцыі па афармленні бяруць на сябе супрацоўнікі «Белмытнасервісу», прадстаўнікі мытні.

Кіроўцу патрэбна пачакаць некаторы час, таму ён можа наведваць кавярню ці засяліцца ў гасцініцу, калі даводзіцца прабыць у зоне мытнага кантролю больш за некалькі гадзін. Гасцініца, дарэчы, мае 20 нумароў. У кожным з іх — два ложка, стол, некалькі тумбачак, ванны пакой і шафа. На выгляд — досыць утульна і акуратна. Цалкам падыходзіць для таго, каб адпачыць з дарогі. Каб пераначаваць, даводзіцца заплаціць 300–450 тысяч рублёў у залежнасці ад нумара.

— На мой погляд, нашы службы не пададуцца надта дарагімі для кіроўцаў, — лічыць адміністратар гасцініцы Кацярына Лапунова. — Мы працуем параўнальна нядаўна, таму вялікага наплыву наведвальнікаў пакуль няма. Але, думаю, попыт будзе.

АДЗІН ІНСПЕКТАР І... 1000 НАЙМЕННЯЎ

...На тэрыторыі пункта мытнага кантролю заўважаем адразу некалькі вялікіх экраны, на якіх адлюстраваны нейкія спісы. Аказваецца, з дапамогай іх можна адсочваць звесткі пра тое, у якой стадыі знаходзіцца афармленне грузаў. Таксама гэтая інфармацыя даступная і ў інтэрнэце, на сайце «Белмытнасервісу». Зялёным колерам выдзяляюцца грузы, афармленне якіх завершана, чорным — яшчэ не прынятыя да афармлення, а чырвоным літарам пазначаюцца тыя, якім у ім па нейкіх прычынах адмоўлена.

Пасля таго, як прадстаўнік мытні завершыць сваю працу з документамі, яны трапляюць да мытнага інспектара. Калі тавар не патрэбна адгружаць на склад і з паперамі ўсё як належыць, то гэта заключны этап шляху.

— Мае абавязкі — класіфікаваць тавар. Кожнаму адпавядае свой код. Ад таго, як менавіта класіфікавалі тавар,

залежыць памер мытнай пошліны, — распавядае старшы інспектар аддзела тарыфнага рэгулявання Мінскай рэгіянальнай мытні Наталля Чукковіч.

Дзяўчына кажа, што для таго, каб правільна правесці класіфікацыю недастаткова проста ведаць назву тавару. Калі трапляецца машына, якая перавозіць толькі адно найменне ў вялікай колькасці, то тут працаваць проста. Але здараюцца і іншыя выпадкі. Так, напрыклад, доўга даводзіцца правяраць касметыку адной вядомай маркі. Там у адной партыі можа быць да 1000 найменняў. А

«РАЗУМНЫЯ» СІСТЭМЫ І «ЖЫВАЯ СІЛА»

Дастаўшы сінтэтычную чорную блузку з вялікай упакаванчай скрыні, перш наперш чытаем этикетку, а пасля знаходзім у даведніку код, які адпавядае менавіта гэтай вядомай марцы. Гэта журналістам дазволілі на хвілінку адчуць сябе ў ролі супрацоўніка мытні. На складзе нас чакала машына, грузная адзеннем і біжутэрыяй. Груз патрабавалася правярыць, але гэта, зразумела, рабілі ўжо мытнікі.

Кінолаг Волга Шышкова і супрацоўніца чарговай партыі тавару.

Груз, які прайшоў усе неабходныя працэдурныя ў такім пункце, як у Шчытамірычах, у межах МС лічыцца поўнаасцю аформленым.

патрэбна класіфікаваць кожны прадрут у асобную пазіцыю і вызначыць адпаведны яму код.

— Мы ведаем усё і пра матэрыял, з якога рэч зроблена, і пра яе функцыі, — распавядае Наталля. — Напрыклад, нядаўна я сутыкнулася з таварам, які па документах праходзіў як мякочы пыласос. Але аказалася, што па тэхнічных характарыстыках гэта, хутчэй, не пыласос, а прыстасаванне для чысткі дываной і тэкстільных тканін, у ім няма мяшка для пылу. Зразумела, мытная пошліна ў гэтым выпадку зусім іншая.

Цікаўна, ці дапамагаюць атрыманні на працы веды ў жыцці. Наталля кажа, што гэта, у нейкім сэнсе так. Калі сутыкаўся з пэўным таварам, звесткі пра ўсе яго ўласцівасці адкладваюцца ў галаве.

Трэба сказаць, што дзякуючы загаду вядомай ім інфармацыі пра машыны і грузы ёсць магчымасць хутка вызначыць, як размясціць яго на складзе.

Па парковых месцах на пункце мытнага кантролю грузавікі размешчаны аўтаматычна. У залежнасці ад грузу, габарытаў аўта і некаторых іншых фактараў, «разумная» сістэма сама вызначае, які аўтамабіль і дзе павінен стаяць, каб гэта было найбольш зручна. Напрыклад, машыны, што патрэбна разгрузіць, ставяцца бліжэй да складу.

На адным з іх даўжэйшага пазнаёміцца з яшчэ адной «супрацоўніцай» мытні. Яе завуць Тутсі. Гэта васьмігадовая нямецкая аўтарка, якая шукае схаваныя наркатыкі. Мінскай рэгіянальнай мытні сёлета выяўлена іх больш за тры кілаграмы. Кінолаг Волга Шышкова амаль нячуно аддае сабаку каманды, і Тутсі спрытна беге вакол расставленых на складзе паддонаў, шукаючы пры дапамозе свайго вострага нюху хоць што-небудзь падазрае. Дарэчы, на мытні нам расказалі, што службовыя сабак неўладна прымушаць да пастаяннай «працы». Пасля гадзіны пошуку жывёлы патрэбна абавязкова даць адпачыць, інакш гэта можа нагэтынаваць адбійца на яе нюху. Але насамрэч «напружаны графік» для сабакі — зусім не неабходнасць. Па словах Юрыя Сянько, для пошуку наркатыкаў у мытніку ёсць прыстасаваны, зольныя вызначальныя сляды наркатыкаў на руках, нават калі чалавек дакранаўся да пакеціка некалькі дзён таму...

...За 11 месяцаў гэтага года праз Мінскую рэгіянальную мытню прайшоў 18 мільянаў тон самых розных грузаў. Лічба значная, але, хутчэй за ўсё, апошні год яе няблага павялічылі. Самы напружаны час у мытніку — перад зямельнымі святамі. Так што пакуль мы з вамі будзем да іх рыхтавацца, праца на мытні будзе яшчэ больш напружанай, чым звычайна.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

Мінскі раён

Дзякуючы працы мытні толькі на Міншчыне ў бюджэт краіны за суткі паступае каля 110 мільярдаў рублёў. Які шлях праходзіць тавар падчас кантролю? Каму з «супрацоўнікаў» вышэйгаданай структуры належыць адпачываць пасля гадзіны працы? Каб даведацца пра гэта, карэспандэнты «Звязды» правялі адзін дзень на Мінскай рэгіянальнай мытні.

МЯЖА ДАЛЁКА, МЫТНЯ — КАЛЯ МІНСКА

Шумная магістраль, астатняя ж прастора — снежная поле і абрысы будынкаў удалечыні...

Мы непадалёку ад Мінска, у вёсцы Шчытамірычы. Тут колькі месяцаў таму пачаў працаваць новы пункт мытнага кантролю, які адносіцца да Мінскай рэгіянальнай мытні. На досыць вялікай тэрыторыі размешчаны два склады, гасцініца, кавярня, мыйка для грузавікоў, стаянка на 140 месцаў, пажарнае дэпо і два кантрольна-прапусныя пункты. Дастануць грузы непасрэдна да складу можна не толькі на машынах, але і па

тавар ужо праз некалькі гадзін ці сутак можа аказацца, напрыклад, на паліцы ў любой з крам Беларусі, Расіі ці Казахстана...

НА КПП СЯДЖУ, «ДАЛЁКА БАЧУ»...

...Але перш аўто з грузам трапляе на кантрольна-прапусны пункт. У яго будынку інтэр'ер досыць просты: два сталы з камп'ютарамі і два вялікія экраны, на якіх камеры назірання трансляюць усё, што адбываецца вакол. Дарэчы, шматлікія камеры размешчаны на усёй тэрыторыі зоны мытнага кантролю. Яны валодаюць павышанай якасцю відэаз-

Падчас мытнага афармлення.

чыгунцы. На спецыяльнай пляцоўцы ёсць месца для 156 кантэйнераў. Грузы накіроўваюць з лубога ўчастка мяжы, паколькі працуе сістэма кантролю іх даставі. Гэта значыць, што на Мінскай рэгіянальнай мытні яшчэ ў самым пачатку працоўнага дня могуць даведацца, якія (і адкуль) машыны сёння да іх прыедуць.

— Напрыклад, сёння ў Шчытамірычы было накіравана каля 30 транспартных сродкаў. Яны едуць з такіх памежных пераходаў, як «Брузгі», «Казловічы» і іншых, — распавядае начальнік Мінскай рэгіянальнай мытні Юры Сянько. — Мяжу грузавік перасякае, не падвргаючыся ніякім мытным працэдурам. На яго толькі выдаецца транзітная дэкларацыя, з якой патрэбна прыехаць на той ці іншы пункт мытнага кантролю ўнутры краіны.

Груз, які прайшоў усе неабходныя працэдурны ў такім пункце, як у Шчытамірычах, у межах Мытнага саюза лічыцца поўнаасцю аформленым. Гэта значыць, што пасля ўсіх неабходных працэдур

Пару гадоў таму на Мінскай рэгіянальнай мытні ў суткі афармлялі 800 дэкларацый, цяпер — 1200–1500.

пісі, а запісаны матэрыял захоўваецца больш за тры месяцы.

Калі машыны пад'язджаюць да кантрольна-прапуснага пункта, адзін з яго супрацоўнікаў абыходзіць кожную з іх. Гэта неабходна, каб ідэнтыфікаваць грузавікі і ўпэўніцца, што менавіта гэты, а не іншы транспарт быў накіраваны з мяжы. Кантралёр зьярае дакументы і прымае іх для афармлення.

— У апошнія гады мая праца стала вельмі «камп'ютарызаванай». Раней камп'ютар настолькі не быў патрэбны, — распавядае кантралёр кантрольна-прапуснага пункта Пётр Хадатовіч. — Але даводзіцца паспяваць за «прагрэсам», бо дзякуючы тэхніцы кантроль праводзіць прасцей.

Мытнік правярае груз, які толькі што прыбыў.

23

МУЖЧЫНСКАЯ КЛЯТВА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сярод гэтага хвіліннага тлуму заўважаю хлопца, які шчасліва ўсмехаецца і нешта даводзіць сваім таварышам.

— Адчуванні ад прысягі ўрачыстыя, а настроі — вясёлыя, бадзёрыя. Запомню гэту падзею на ўсё жыццё! Вельмі хачу ўбачыць сваіх бацькоў і сяброў. Сумаваў па іх, — кажа радавы Дзмітрый Літвінчук, ураджэнец Камянецкіна.

Калі трыбуны, з якой яшчэ нядаўна за дзеяй назіраў генерал-маёр Міхаіл Пузыкаў, намеснік міністра абароны, чулівая дзяўчына доўга не адпускае свайго хлопца.

— Мы з Аляксандрам ужо два з паловай гады сустракаемся, — апавядае Наталля і краем хусцінкі выцэрае вільготныя вочы. — У войска яго прызвалі пас-

ля вучобы ў каледжы. І я ўжо разумела, што Саша мусіць прайсці гэтае выпрабаванне — службу ў войску. Я ганаруся ім і вельмі-вельмі яго кахаю. Дакажаўся абавязкова!

Калі для кожнага ружовашчокага хлопца ў камуфляжы гэты дзень — падзея, для афіцэра — адказная праца. Аднак арганізавана ўсё на даволі добры узроўні. Людзей з электрычак сустракалі вайскоўцы, якія дапамагалі візіторам не заблудзіцца ў гарадку. Ну а для тых, хто прыехаў здалёк, у часцяк адвалялі для начлегу асобныя месцы, каб людзі маглі загадзя прыехаць і не спазніцца.

— Прысяга прайшла добра. Кожны падышоў да яе адказна і абягаваўшы нас не было, — пасля ўрачыстасці прызначаецца капітан Павел Казлоў, камандзір зводнай роты рэзерву 114-й школы па падрыхтоўцы прапаршчыкаў і спецыялістаў харчовай службы. — Напрыклад, рэзервісты, якія праходзяць зборы ў нашай часці, — людзі з жыццёвым досведам, а таму імкнуча прайсці службу без аніякіх інцыдэнтаў.

Калі разам з фатографам збіраліся ўжо пакідаць Печы, заўважылі, як радасны салдат са смехам ускідаў над галавой малога. Як аказалася, не сына, а брата. Не маглі наглядзецца на сына ў форме бацькі, якія прыехалі да свайго Вані з вёскі Охава (Пінская раён). Зараз яго чакае першае звальненне, а пасля — доўгія месяцы важных і адказных вайсковых абавязкаў. Добрай табе службы, салдат!

Тарас ШЧЫРЫ. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА. Барысаўскі раён.

Паштоўка з Каложы

Непасрэдна са Свята-Барыса-Глебскай (Каложскай) царквы, помніка праваслаўнага дойдзела XII стагоддзя, цяпер можна адаслаць паштоўку ў любы пункт свету. Такую ініцыятыву святароў храма падтрымалі ў гродзенскім філіяле «Белпошты».

— Гэтая ідэя нарадзілася ў настаяцеля нашай царквы айца Аляксандра дзякуючы падарожжам, у якіх ён удзельнічаў. За мяккой ёсць такая паслуга: калі ты наведваеш вядомае гістарычнае месца, то можаш напісаць паштоўку і адправіць яе адтуль сваім бацькам, сявакам, знаёмым. Кіраўнік Гродзенскай абласной пошты Іван Пятрасевіч з энтузіязмам успрыняў гэтую ідэю, і вось яна ажыццявілася, — кажа протаіерэй Георгій Рой.

Паштавікі вырабілі спецыяльную, стылізаваную пад даўніну скрыню, прадставілі немаркіраваныя канверты, паштоўкі і штамп з выявай Каложскай царквы, якім пазначаецца дата паштовага адпраўлення. Паштоўку кідаюць у скрыню — і яна накіроўваецца на любы адрас, у рэгіёны Беларусі ці ў замежжа. Што тычыцца марак з выявай менавіта Каложскай царквы, то будзе зроблены дадатковы тыраж тых, якія выпускаліся раней, а таксама, верагодна, і новага ўзору. На гэты конт у святароў ужо ёсць параўменне з «Белпоштай».

Новая паслуга святароў Каложскай царквы і паштавікоў «працуе» ўсяго каля тыдня, але ўжо відэаочна, што будзе запатрабаванай.

— Гэтая навіна хутка разышлася, і я ўжо неаднойчы заўважаю, што людзі пытаюцца, як можна адправіць паштоўку, — кажа протаіерэй Георгій Рой.

Паштавікі правялі інструктаж для дзяржурных на храме: як дапамагчы людзям у правільнай аформіцы. Усё проста, але з вялікім сэнсам. Паштоўка — гэта жывая памяць на доўгія гады, што не падуладна мабільнай сувязі і электроннай пошце.

Вось такі добры прыклад, варты пераймання і іншымі гістарычнымі, прывабнымі для турыстаў аб'ектамі Беларусі. Можна не сумнявацца, што паштавікі такія ініцыятывы падтрымаюць.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Браты нашы меншыя

Дыпламаты прапаноўваюць узмацніць адказнасць за здзек з жывёл

Адзін з самых рэзанансных выпадкаў зверскага абыходжання з бяздомнымі жывёламі адбыўся зусім нядаўна ў Мінску. Скуравалі, ажкоя цяпер шукае міліцыя, выкоўваў катом і сабакам вочы, адкажа канечніцы і вушы. Значыць нават труп сабакі з цалкам садранай скурай. Згодна з дзейным заканадаўствам, за жорсткае абыходжанне з жывёламі скарулапу гражае штраф ад 10 да 30 базавых велічынь або адміністрацыйны арышт.

У большасці еўрапейскіх краін, у тым ліку ў Латвіі, Літве, Польшчы, Украіне, Расіі і Казахстане, не толькі прадугледжаны куды больш строга, чым у Беларусі, меры адміністрацыйнай адказнасці, але і ўведзена кримінальная адказнасць (аж да некалькіх гадоў пазбаўлення волі) за жорсткае абыходжанне з жывёламі.

Узмацніць пакаранне за негуманнае абыходжанне з жывёламі ў Беларусі па аналогіі з практыкай суседніх краін прапанавала Міністэрства замежных спраў.

«Многія дзяржавы на заканадаўчым узроўні замацавалі сістэму захадаў, накіраваных на забеспячэнне дабрабыту жывёл і прадукцыйнае жорсткага або неналежнага абыходжання з імі. У большасці краін Еўропы дзяржавы падыходзіць да гэтых пытанняў грунтоўна на «канцэпцыі п'яці свабод». Гаворка ідзе пра тое, што за жывёламі прызнаюцца права на свабоду ад голаду і смагі, свабоду ад дыскамфорту, свабоду ад болю, траўмаў і хвароб, свабоду натуральных паводзі і свабоду ад страху і страсу», — адзначае начальнік галоўнага ўпраўлення шматбаковай дыпламатыі МЗС Юрыі Амразевіч.

У дыпламатычным ведамстве лічыць, што гэты досвед заслужыў увагі і вывучэння як беларускімі заканадаўцамі, так і праваахоўнымі органамі. «Фармальныя дакументы па гэтым пытанні МЗС ужо падрыхтавала і ў бліжэйшы час накіруе адпаведнаму дзяржаўным органам. Унясенне змяненняў у адміністрацыйнае або кримінальнае заканадаўства не запатрабуе ад краіны якіх-небудзь фінансавых выдаткаў, але выгады ад такога рэзавіцы дзяржаўных падыходаў відавочныя», — падкрэсліў дыпламат.

Надзея ДРЫЛА

КАЛІ ВЫ ПАПІСАЛІСЯ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» на I квартал або 1-е паўгоддзе 2014 года — запаяніце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце яе **ДА 11 СТУДЗЕНЯ** ў рэдакцыю на адрас: **220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.** Сярод падпісчыкаў 14.01.2014 г. будуць разыграны 7 мультыварак Scarlet і суперпрыз — тэлевізар Samsung. Вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» да 24.01.2014 г. Прызвы можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 31.03.2014 г. пры падачы квитанцы аб падпісцы на «Звязду» на I квартал або 1-е паўгоддзе 2014 года і пашпарта. Пасля 31 сакавіка выдача прызой спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. **Тэлефон для даведак (017) 287 18 38. Правільны гульні чытайце ў газеце «Звязда» за 14.11.13 г. ТЭРМІН ПРАВЯДЗЕННЯ ГУЛЬНІ — 3 15.11.13 ПА 31.03.14.** Пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 2255 ад 30.10.13, выдана Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на I квартал або 1-е паўгоддзе 2014 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (аддзяленне сувязі) на I кв. або 1-е паўг. 2014 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

■ За акіянам

Блізкая Венесуэла

Партрэт-габелен Уга Чавеса, зроблены на віцебскай фабрыцы, і бюст Сімона Балівара, а ішч кніжная шафа і цэлая галерэя фотаздымкаў, на якіх адлюстравана жыццё Пасольства Венесуэлы ў нашай краіне: яго супрацоўнікі, відзі прэзідэнтаў... Сеньёр Амерыка Дыяс Нуньес, пасол Венесуэлы ў Беларусі, частуе нас з фотакарэспандэнтам гарбатай. У кабінце па-дамашняму цёпла і ўтульна, і здаецца, што далёкай і трохі загадкавай для нас, беларусаў, Венесуэла, адразу тут, за акном.

Фота: Павел БУЖАК

Сумесная нафтаздабыча — не дабрачынны праект

— Асноўная частка кантрактаў паміж Беларуссю і Венесуэлай была заключана пры жыцці прэзідэнта Уга Чавеса. А як зараз вы ахарактарызуеце адносіны паміж нашымі краінамі? У якіх галінах супрацоўніцтва асабліва перспектыўнае?

— Двухбаковае адносіны не змяніліся. Пра гэта сведчыць першы афіцыйны відзі ў Беларусь прэзідэнта нашай краіны Нікаласа Мадурэ, кароткі, але напоўнены палітычным сімвалізмам. Калі б гэта было не так, ён бы не знайшоў часу ў сваім шчыльным графіку.

Сферы супрацоўніцтва будучы пашырэння. Акцэнт зроблены на будаўніцтве жылля і сферы прамысловасці для забеспячэння патрэб унутранага рынку ў прадуктах харчавання. Попыт на апошнія значна вырас у выніку павелічэння даходаў самых малазабеспечаных грамадзян, якія складаюць большасць насельніцтва.

— Удзел беларускіх спецыялістаў у галіне нафтаздабычы Венесуэлы з кожным годам становіцца ўсё больш глыбокім. Так, сумеснае беларуска-венесуэльскае прадпрыемства «Петралера БелаВенесалана» налічвае 13 нафтавых і газавых радовішчаў, яшчэ ў чатырох месцах ідзе сейсмазведвальная праца. Наколькі выгаднае такое супрацоўніцтва для Венесуэлы?

— Беларусь мае канкурэнтны перавагі ў галіне сейсмазведкі і рэабілітацыі старых свідравін — доўга эксплуатаемыя радовішчы з нізкай прадукцыйнасцю. Менавіта на гэтым і заснавана супрацоўніцтва. Іншымі словамі, гутарка ідзе пра рацыянальнае аб'яднанне, якое прадугледжвае эфектыўную тэхналогію вытворчасці і ўзаемную выгаду.

Калі б гэта было не так, супрацоўніцтва ў гэтай галіне не атрымала б такога развіцця за паранаўна кароткі прамежак часу. Яно трывала стаіць на нагах і ўяўляе сабой сумесны, далёка не дабрачынны праект. З-за адсутнасці значнага капіталу для інвеставання Беларусь здзяйсняе перадачу сваіх тэхналогій, што таксама з'яўляецца формай інвеставання капіталу.

Экспарт аграпрадукцыі

— Беларусь разам з Кітаем, Расіяй удзельнічае ў Венесуэле ў рэалізацыі шэрагу будаўнічых праектаў. Якую ролю на будаўнічым рынку Венесуэлы адыгрываюць замежныя кампаніі?

— Дэфіцыт жылля, які ўтварыўся ў Венесуэле за апошнія пяцьдзесят гадоў, складае больш за 2,5 мільёна кватэр. Па гэтай прычыне ў кожным горадзе палову тэрыторыі займаюць бедныя раёны.

У Каракасе, Маракайба, Валенсіі, Баркісіметэ, Маракаі, Барселоне, Матурыне, Кумане, Сьюдад-Балівара, Барынасе і ў многіх іншых гарадах Венесуэлы значную частку жыллёвага фонду складае старое і аварыйнае жыллё без выгод або з выгодамі, што прадстаўляюцца з абмежаванымі па графіку на працягу сутак. У гэтых раёнах жывуць людзі, якія ў большасці сваёй не маюць фінансавых сродкаў на набыццё годных кватэр.

Відэаочна, гэтая сітуацыя не судносіцца з краінай, багатай на нафту і іншыя прыродныя рэсурсы. Таму ў свой час прэзідэнт Чавес пачаў перагаворы з урадамі сярэаўскіх краін у розных частках свету аб масавым жыллёвым будаўніцтве і рэканструкцыі старых раёнаў, каб забяспечыць сотні тысяч сем'яў кватэрамі.

— Якое значэнне для Венесуэлы мае супрацоўніцтва з нашай краінай у сферы будаўніцтва?

— Ініцыятыва па будаўніцтве жылля ажывіла венесуэльскую эканоміку і дазволіла ўраду забяспечыць вытворчасць і пастаўкі аднаго з асноўных будаўнічых матэрыялаў. Рынак будматэрыялаў кантралявала мафія, якая нажывалася за кошт спекуляцыі і празмерных накрутак. Таму мы ўдзячны Беларусі (у прыватнасці, прадпрыемству «Бел-за межбуд») за завод будматэрыялаў магутнасцю 25 мільёнаў блокаў у год. Таксама мы вшчынем беларускі бок за здачай некалькіх тысяч пабудаваных і абстаўленых мэбляй кватэр у раёне Гуасімаля (горад Маракаі), які зараз з'яўляецца ўзорам выканання працоўных работ. Акрамя таго, зараз удала ідзе праца па праектаванні і пачатку будаўніцтва жылля ў раёне базы Лібертадор у прыгарадзе Маракаі.

— Для такіх венесуэльскіх штаў, як Тачыра, Кахедэс і Гуарыа беларускімі спецыялістамі распрацоўваюцца праекты па будаўніцтве аграпра-індустрыяльных гарадкоў. У нашай краіне яны вельмі распаўсюджаны. Наколькі падыходзіць Венесуэле вопыт Беларусі ў гэтай галіне? Ці будучы гэтыя праекты паспяховымі?

— Прэзідэнт Чавес калісьці вельмі захапіўся беларускай ідэяй аграпра-індустрыяльных гарадкоў. У Венесуэле пераўтварэнне вёсак у вытворчыя зоны гарадкога тыпу, а таксама будаўніцтва новых сельскіх пасяленняў неабходна для пашырэння вытворчасці прадуктаў харчавання. Акрамя таго, трэба будзе вырашыць праблемы забеспячэння насельніцтва вадою ў адным з пілотных праектаў па будаўніцтве аграпрадкоў ў штаце Гуарыа. Гэты новы сацыяльна-вытворчы вопыт будзе ацэнены ў будучыні.

Таксама неабходна засяляць пустуючы тэрыторыі і ствараць адпаведныя ўмовы для жылця, якія будуць стымуляваць вяртанне мільёнаў сялян або іх нашчадкаў у вёскі з такіх перанаселеных гарадкоў, як Каракас, Валенсія, Маракайба, Баркісіметэ і інш.

Калі да нас прыйдзе венесуэльскі бізнес

— Некалькі гадоў таму ў Каракасе быў адкрыты сумесны гандлёвы дом Беларусі і Венесуэлы, дзе былі прадстаўлены тавары вядомых беларускіх вытворцаў лёгкай прамысловасці. Чым могуць зацікавіць беларускіх прадукты венесуэльцаў?

— Сумеснае прадпрыемства «Вен-белком» — інструмент для пашырэння супрацоўніцтва ў сферы гандлю.

Магчыма, патрабуецца трохі больш актыўнасці і ўпартасці для прасоўвання беларускіх тавараў у Венесуэле і беларускіх у Венесуэльскіх — у Беларусі. Прадукцыя не рэалізуецца сама, за выключэннем вады, але нават і яе рэкламуюць. Неабходна стымуляваць продажы, расказваць пра вартасці прадуктаў, рэкламаваць іх у СМІ. Усё гэта патрабуе сродкаў і намаганняў.

Калі мы хочам прадаваць тавары, неабходна ўкладваць грошы ў завабванне ніш на рынку кожнай краіны. У планах палітства — адкрыць гандлёвага аддзела ў наступным годзе. Мы ўжо запрасілі супрацоўніка, які можа яго ўзначаліць.

Венесуэла зацікаўлена ў экспарце ў Беларусь асобных трапічных прадуктаў: бананаў (невядомых у Беларусі разнавіднасцяў), мяккай трапічнай садавіны, рома, сардэн, высакаякасных морапрадуктаў, лепшай і свежэ кававы, розных гатункаў кавы, кокую (напою, падобнага да гарэлкі, прыгатаванага са саблінных агавы, якая расце ў высокагорных за-сушлівых раёнах) і іншых прадуктаў, спіс якіх будзе пашырэння з ростам цікавасці прыватнага бізнесу да гэтага рынку. Ідэальным варыянтам стала б адкрыць гандлёвага дома «Вен-белком» у Беларусі са сваім персаналам і палітыкай прадкаў.

— А якія з беларускіх прадуктаў вам падабаюцца? — Што да беларускіх прадуктаў, якія

я люблю, то гэта малочныя прадукты (яны вельмі добрай якасці), бязрозавік, нятулстыя каўбасныя вырабы і вяндліна, варэнне, джэм з лясных ягад, а таксама гаспадарчыя тавары, тавары з дрэва.

Беларусь — экзотыка для венесуэльцаў

— Спадар пасол, за час свайго знаходжання ў Беларусі якія высновы наконт яе турыстычнага патэнцыялу для венесуэльцаў Вы зрабілі? Што можа зацікавіць іх у нашай краіне і, з іншага боку, якія цікавыя месцы ў Венесуэле могуць наведваць беларусы?

— У турызме праяўляецца імкненне людзей да чагосьці новага. Для венесуэльцаў, якія жывуць у трапічным клімаце, вялікую цікавасць уяўляюць краіны, размешчаныя ў іншых кліматычных паясах, з іншымі пейзажамі, іншай рэчаіснасцю. Магу сказаць, што венесуэльцам падабаецца ў Беларусі. Пакуль што не вельмі вялікая колькасць турыстаў з маёй краіны наведвала гэтую краіну.

Тым не менш, мы заўсёды чуюм вельмі станоўчыя водгукі ад венесуэльцаў, якія прыязджаюць у Беларусь па пытаннем, звязаных з працай — ім вельмі падабаецца тое, што яны бачыць. Тут пабылі амаль усё мае даччы з сем'ямі, акрамя

традыцыі, якія захаваліся на гэтых тэрыторыях. Калі казаць пра канкрэтныя месцы ў Венесуэле, куды прыязджаюць замежныя турысты, то гэта, натуральна, востраў Маргарыта — даволі вядомае курортнае месца. Там можна сустрэць турыстаў з Расіі, Польшчы і нават з Беларусі.

— У Беларусі вы з 2007 года. Якой вы чакалі ўбачыць нашу краіну, калі накіроўваліся сюды з дыпламатычнай місіяй? Што ведалі пра Беларусь? Якой бачыце яе зараз?

— Калі я быў студэнтам, а таксама пасля заканчэння ВНУ, у якасці журналіста і палітыка я пабываў у некастрычаных рэспубліках Савецкага Саюза, у тым ліку ў асобных рэгіёнах Расійскай Федэрацыі, ва Украіне і Узбекістане. З Беларуссю я быў знаёмы толькі па фатаграфіях, на якіх былі адлюстраваны аднаўленчыя работы пасля апусцалашнай вайны 1941—1945 гадоў.

Зімой 2006 года мне выдалася магчымасць убачыць Беларусь сваімі вачыма. Мяне прыемна здзівіла аблічча краіны. У краіне панавала парадка, добрабыт, была добра наладжана праца грамадскіх службаў, не было беспарадкаў і жабракоў. Кідалася ў вочы адсутнасць супярэчнасцяў паміж антаганістычнымі класамі, якія з'яўляюцца адной з рычын сацыяльных і палітычных перакосяў у капіталістычным свеце.

Фота: Павел БУЖАК

аднаго сына (у спадара пасла — плячэра дзяцей. — Аўт.). Ім вельмі спадабалася Беларусь. А мая жонка вельмі любіць наведваць тэатры, яна ў Мінску — заўзятая тэатрал.

Адна з галоўных перашкод масавага патоку венесуэльскіх турыстаў у Еўропу — гэта вялікая адлегласць і, адпаведна, высокі кошт білетаў. Зараз мы працуем з некалькімі турыстычнымі агенствамі, каб яны прасоўвалі Беларусь як турыстычны аб'ект са сваімі маршрутамі. Спадзяёмся, што вынікам гэтай сумеснай працы з імі, а таксама з адной авіякампаніяй, стане зніжэнне кошту такіх тураў і ўзнікненне цікавасці з боку патэнцыяльных спажывцоў. У Беларусі вельмі прыгожая прырода, якая адноўваецца ад нашай, дастаткова колькасць цікавых гістарычных месцаў (што, на маю думку, самае галоўнае)

што да агульнага і адрознення паміж нашымі краінамі, пра гэта можна напісаць цэлую кнігу. Калі максімальна сцісла, то нас аб'ядноўвае імкненне да міру і сапраўднай свабоды — гэта значыць, да нацыянальнага суверэнітэту.

Відэа, у дробязях мы адноўваемся. Мы, венесуэльцы, жывём у трапічным клімаце, дзе адсутнічае змена часу года, што магло б выпрацаваць у нас большую прадбачлівасць і арганізаванасць, больш высокую прадукцыйнасць і дысцыплінаванасць.

Аднак абодва народы на працягу сваёй гісторыі даказалі, што з'яўляюцца барацьбітамі-пераможцамі ў любой сітуацыі і не баяцца цяжкасцяў. Хутчэй за ўсё, нас захапляюць як падабенствы, так і адрозненні нашых краін.

Гутарыла Надзея ЮШКЕВІЧ

Што мінчане куплялі ў ЦУМе ў дзень зніжак

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Наглядзачы на выхадны дзень і дошыць ранні час, унутры ўнівермага панавала ажыўленне. «Яшчэ да адкрыцця на вуліцы натоўп стаяў», — паведамілі прадаўцы. Нехта з наведвальнікаў мэтанакраўна адразу падмаўса на патрэбны яму павар, а хтосьці ішоў «гуляць» і прыцэнавацца па ўсіх секцыях.

манья маральнага задавальнення ад пошукаў і прымеркі кофточак, сукенкаў і спадніц, а з канкрэтнымі мэтамі. Я таксама спачатку паддалася «інстынкту шапаголіка» і пачала аглядаць кардыганы і джэмперы. Але цэннікі ў 600 тысяч за світар хутка вярнулі мяне да рэчаіснасці, і нават магчымая зніжка ў 90 тысяч не спакусіла.

Фота: Павел БУЖАК

Бо нават калі няма вострай патрэбы ў якойсьці рэчы, — чаму б не купіць, калі ёсць зніжка? На другім паверсе ў аддзеле тавараў для мужчын шмат людзей. Тут ужо сабралася прыстойная чарга каля прылаўка з мужчынскімі шкарпэткамі. Але больш за ўсё народу чамусьці было ў секцыях з дзіцячым абуткам і цацкамі. У апошняй я заспела жанчыну з дачкой гадоў дзевяці, якія перабіралі на паліцах рознакаляровых мяккіх казачных істот. «Спецыяльна прыехалі сёння раней, каб пасля абеда быць свабоднымі», — распавяла пакупніца, якая прадставілася Анжэлай. — Хочам купіць падарункі да Новага года, сарафан і іншыя неабходныя рэчы ў школу. Спецыяльна акцыі для гэтага не чакалі, але ж атрымала такую істотную зніжку прыемна». У аддзеле з жаночымі таварамі не так шматлюдна, але відаць, што пакупніцы прыйшлі сюды не проста дзеля атры-

АТАВАРАНЫЯ І ЗАДАВОЛЕННЯ

А вось Людмілу Юльянаўну і яе маладзешнюю спадарожніцу Надзею цэны, відэа, не засмучалі. Як прызналіся пакупніцы, прыехаць з самага ранку ў выхадны дзень у краму іх прымузіла добрая матывацыя: менш чым праз тыдзень Надзея, якая займаецца ў музычным вучылішчы, іграе канцэрт у ратушы. Часу на похад па крамах больш не выпадае, таму цяпер трэба падабраць адпаведнае імпрэзе адзенне: спадніцу і блузку. «Пакуль выбралі для прымеркі сем спадніц, яшчэ сукенку прыглядаем», — падзялілася суразмоўца.

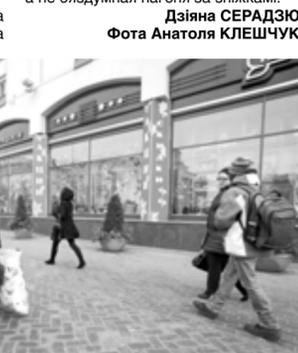
Па ўсёй краме выстройваліся чэргі да кас, шчыравалі за прылаўкамі прадаўшчыцы, то тут, то там пішчалі прапунксныя рамкі, рэзгуючы на вынас тавараў з секцыі. На пятым паверсе ў секцыі дываной прадаўцы толькі і пяспявалі раскошваць напоўненыя вырабы на вялізным сталё, адмяраць, адразаць і зноў скручваюць. Многія пакупнікі, узвалішы цяжкія дыванныя скруткі на плечы, спрабавалі яшчэ глян-

дзец шпалеры і тканіны. Ды дзе там — з такой ношай! І, крыху папатаўшыся каля суседніх аддзелаў, у хуткім часе рушылі да выхаду. А вось афіцэр запаса Пётр Пятровіч грамамна разлічыў стражніц сваіх пакупаць: спачатку ён набыў свяціліцу, якая змясцілася ў невялікай кардоннай каробцы, а пасля ўжо накіраваўся выбіраць дыван. «Пра акцыю я ведаў, прышоў паглядзець. Можна, што і набуду. Для пенсіянера зніжкі — рэч істотная».

...Спускаючыся да выхаду, заўважыла, што людзей ва ўнівермагу значна паболела. Гэта пры тым, што прайшла

Дзяцяна СЕРАДЗЮК. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

толькі гадзіна з адкрыцця крамы. Хоць многія ўжо выходзілі ў абдымку з пакупкамі з абуткам, шпалерамі, посудам, тэлевізарамі і іншым, здавалася, унутр ЦУМа ўлівалася ўдвай большая плынь людзей. Цяжка ўявіць, што тут будзе аднаўвацца праз некалькі гадзін. «Во народ на халюва пацягнуўся!» — заўважыў сваёму спадарожніку мужчына, падыходзячы да ўвахода ў краму. Зрэшты, чаму б і не цягнуцца? Толькі калі гэта сапраўды разумнае ўкладанне грошай, а не бяздумная пагоня за зніжкамі.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

СПІНАЙ... ЦЕРАЗ МЯЖУ

Трое грамадзян Непала спрабавалі нелегальна перасячы беларуска-польскую мяжу, рухаючыся... спінай наперад. Аднак увесці ў зман супрацоўніцы Гродзенскай пагранічнай групы не ўдалося. Наряд затрымаў маладых мужчын, якія прыехалі з Расіі і вучыліся ў адным з мясцовых каледжаў, пасля спрацоўкі сігналізацыі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Спорт-тайм

«ЦМОКІ» ЛЯЦЯЦЬ ДАЛЕЙ

Хакейнае «Дынама» пацярпела два паражэнні ў Кантынентальнай хакейнай лізе, баскетбольныя «Цмокі-Мінск» прабіліся ў наступны раўнд Еўрачэленджа, а беларускі кідальнік молата пахыццева дыскваліфікаваны з-за ўжывання допінгу.

1. Для таго, каб прайсці ў далейшы раўнд Еўрачэленджа, баскетбольным «цмокам» не прыйшлося чакаць апошняга матча групавога турніру. За тур да яго завяршэння беларусы на сваёй пляцоўцы разграмілі болгарскі клуб «Рыльскі Спортс» — 94:75. «Свой апошні матч групавой стадыі Еўрачэленджа «Цмокі-Мінск» правядуць сёння з венгерскім «Сольнакам». Што тычыцца Адзінай лігі ВТБ, там беларусы хоць і мелі падчас гульні добрае перавагу над самарскім «Чырвонымі Крыламі», але саступілі з лікам 66:74.

2. Хакейнае «Дынама» правяло яшчэ два паядыні ў Кантынентальнай хакейнай лізе. У абодвух перамогу святкавалі апаненты «зуброў». Спачатку сталічныя на «Мінск-Арэнэ» прайгралі маскоўскаму «Дынама» 2:4, а пасля ў Данеку не здолелі перамагчы мясцовы «Данбас» — 1:3. Падапечныя Любаміра Покавіча займаюць апошні ра-

док і адстаюць ад бліжэйшай каманды на 8 балаў. Маладзевая зборная Беларусі стартвала на чэмпіянаце свету ў першым дзівізіоне (група «А»). Матч са славенцамі завяршыўся перамогай нашых суайчыннікаў — 7:3. Нацыянальнае антыдопінгвае агенства на сваім сайце аднавіла спіс дыскваліфікаваных спартсменаў за ўжыванне допінгу. Больш за ўсё не пашанцавала Андрэю Варанцову, кідальніку молата, члену нацыянальнай зборнай па лёгкай атлетыцы. Дысцыплінарная антыдопінгвае камісія НАДА пахыццева дыскваліфікавала Варанцова.

3. Нацыянальнае антыдопінгвае агенства на сваім сайце аднавіла спіс дыскваліфікаваных спартсменаў за ўжыванне допінгу. Больш за ўсё не пашанцавала Андрэю Варанцову, кідальніку молата, члену нацыянальнай зборнай па лёгкай атлетыцы. Дысцыплінарная антыдопінгвае камісія НАДА пахыццева дыскваліфікавала Варанцова.

4. На чэмпіянаце Еўропы па плаванні на «кароткай вадзе» беларуская зборная заваявала 4 медалі — усе бронзавыя. Два медалі ў свой кошык паклала Аляксандра Герасімева, па адным — Яўген Цуркін і Павел Санковіч. У агульным медальным заліку наша зборная заняла 19-е месца. Першы радок з 22 ўзнагародамі ў Расіі.

5. Парадаваў прыхільнікаў фрыстайла Антон Кушнір. На пер-

даюць у Германіі, а тым больш у свеце. Тадэвуш Кандрусевіч выказаў думку, што і ў Беларусі, на жаль, далёка не ўсім вядома пра гэты лагер. Нешта чулі... Хоць у «Трасцянец» падчас фашыскай акупацыі Беларусі было забіта і спалена больш за 206 тысяч чалавек. А гэта, на думку асобных даследчыкаў, чацвёрты паказчык сярэд іншых «фабрык» смерці, створаных гітлераўцамі ў розных краінах свету.

Беларускіх гітлераўскіх прыемна уразіў настрой іх нямецкіх суразмоўцаў, якія лічыць сябе таксама вінаватымі за генацыд у гады вайны ў Беларусі. І тое, што гісторыя злучыла фашыстаў і чэкаў пакалення, людзі сярэдняга пакалення, усяляе аптымізм і веру ў неабходнасць стварэння мемарыялу ў памяць ахвяр «Трасцянца». Немцы лічаць: мемарыял можа і павінен стаць мостам паміж Беларуссю і іншымі еўрапейскімі краінамі, выказаць прызнанне народаў. Тут павінны сустрэцца даследчыкі, гісторыкі, студэнты з розных краін, інашэцымі, якія прыехалі ў Беларусь як турысты.

Суразмоўцы былі аднадушныя ў тым, што будучаю мемарыялу неабходна надаць не толькі гістарычны, але і духоўны змест. Мемарыяльных комплексаў хапае і ў свеце, і ў Беларусі. Яны звычайна служаць месцам смутку, успамінаў аб трагічным мінулым, эскурсіі. Але сёння трэба ісці далей, іншым шляхам падыходзіць для прызначэння новых веліччых помнікаў. Мемарыяльны комплекс «Трасцянец» павінен стаць цэнтрам сустрэч. Каб тут маглі маліцца хрысціяне, католікі, іўдзеі, мусульмане. Гэтая думка, дарэчы, належыць Тадэвушу Кандрусевічу. Паводле яго слоў, духоўны аспект будзе наводзіць людзей, асабліва маладых, на роздум аб тым, што ўжо хопіць войнаў, хопіць незагойнай рана, якая ўвесь час баліць і нагадвае пра злычынстваў нашымі на Беларусі зямлі». На яго думку, гэта агульнаеўрапейская трагедыя: у «Трасцянец» мэтанакраўна знішчаліся яўрэі з васьмі краін Еўропы. На жаль, на месцы канцлагера пакуль няма структуры-раваўнага і аджываючага помніка той трагедыі. Няхай ужо мінула больш за 70 гадоў, але не знікне пацучцё таго, што варта здзейсніць нешта вельмі значнае для увекавечвання памяці аб тых жудасных падзеях. І ў Дортмундзкім рады, што ўлады Мінска ўжо зрабілі першы крок на сустрэчу ахвіцэннаму гэтай высякароднай ідэі.

Для пераважнай большасці еўрапейцаў лагер смерці «Трасцянец» пакуль невядомы. Праўда, ёсць рэдкія публікацыі артыкулаў у нямецкім друку, выданні замежных даследчыкаў кніг аб «Трасцянец». Дарэчы, матэрыялы канферэнцыі таксама былі апублікаваны асобным выданнем у ФРГ пад назвай «Лагер смерці «Трасцянец» у еўрапейскай памяці».

Але, відаць, гэтых намаганняў усё ж недастаткова для таго, каб «Трасцянец» паўнацэнна прысутнічаў у памяці еўрапейцаў. Таму Дортмундскім адукацыйным цэнтрам у лістападзе 2013 года была арганізавана інфармацыйная падзея беларускай дэлегацыі па нямецкіх гарадах, з якіх у гады вайны былі дэпартаваны многія тысячы яўрэяў у Мінскае гета і «Трасцянец». У час прэзентацыі ў ММАЦ архіепаіскапа Тадэвуш Кандрусевіч, Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі падзяліўся ўражаннямі і назіраннямі ад тых сустрэч. Ён пацвердзіў таксама, што пра «Трасцянец» і параўнанні з іншымі фашысцкімі канцлагерамі амаль нічога не ве-

даюць у Германіі, а тым больш у свеце. Тадэвуш Кандрусевіч выказаў думку, што і ў Беларусі, на жаль, далёка не ўсім вядома пра гэты лагер. Нешта чулі... Хоць у «Трасцянец» падчас фашыскай акупацыі Беларусі было забіта і спалена больш за 206 тысяч чалавек. А гэта, на думку асобных даследчыкаў, чацвёрты паказчык сярэд іншых «фабрык» смерці, створаных гітлераўцамі ў розных краінах свету.

Суразмоўцы былі аднадушныя ў тым, што будучаю мемарыялу неабходна надаць не толькі гістарычны, але і духоўны змест. Мемарыяльных комплексаў хапае і ў свеце, і ў Беларусі. Яны звычайна служаць месцам смутку, успамінаў аб трагічным мінулым, эскурсіі. Але сёння трэба ісці далей, іншым шляхам падыходзіць для прызначэння новых веліччых помнікаў. Мемарыяльны комплекс «Трасцянец» павінен стаць цэнтрам сустрэч. Каб тут маглі маліцца хрысціяне, католікі, іўдзеі, мусульмане. Гэтая думка, дарэчы, належыць Тадэвушу Кандрусевічу. Паводле яго слоў, духоўны аспект будзе наводзіць людзей, асабліва маладых, на роздум аб тым, што ўжо хопіць войнаў, хопіць незагойнай рана, якая ўвесь час баліць і нагадвае пра злычынстваў нашымі на Беларусі зямлі». На яго думку, гэта агульнаеўрапейская трагедыя: у «Трасцянец» мэтанакраўна знішчаліся яўрэі з васьмі краін Еўропы. На жаль, на месцы канцлагера пакуль няма структуры-раваўнага і аджываючага помніка той трагедыі. Няхай ужо мінула больш за 70 гадоў, але не знікне пацучцё таго, што варта здзейсніць нешта вельмі значнае для увекавечвання памяці аб тых жудасных падзеях. І ў Дортмундзкім рады, што ўлады Мінска ўжо зрабілі першы крок на сустрэчу ах

№ 42 (57)

■ Спадчына ў законе

РЭВАЛЮЦЫЙНАЯ, 28:

Помнік гісторыі ці будаўнічая пляцоўка?

Скандал разгарэўся 3-за таго, што будынак у самым сэрцы сталіцы — яе гістарычным цэнтры — папросту знявалі. Пазбавілі старую ляпніну, быццам яна ніякай каштоўнасці сабой не ўяўляла, сцены ўцяплілі і старую аўтэнтчную тынкоўку закрылі бетоном. Таму цяпер дом на Рэвалюцыйнай, 28 не ўпрыгожвае вуліцу, а наадварот, выклікае здзіўленне і разгубленасць: «А як такая недарэчнасць магла з'явіцца тут, у адным з найпрыгажэйшых месцаў Мінска?» Абуранне людзей дайшло і да Міністэрства культуры, якое выдала прадпісанне спыніць работы на гэтым аб'екце да высвятлення ўсіх абставінаў.

Для адной з найпрыгажэйшых вуліц Мінска, Рэвалюцыйнай, зняванне дома № 28 — гэта далёка не першы ўдар. Пабудовы, якія знаходзіліся за ім, папросту знесены. Не стала і дома № 24а. Літаральна за некалькі дзён да знішчэння ў ім былі знойдзены старадаўнія рэспісы. Іх трэба было хаць б правільна зняць, аднак часу на гэта не ха-

Апошняя дзесяцігоддзі дом стаяў занябаны. У 2008—2009, а таксама ў 2012 гадах на ім былі праведзены даследаванні, якія выявілі, што ён знаходзіцца ў нездавальняючым стане. Планаваўся яго адрэстаўраваць і прыстасаваць пад гандлёвыя і офісныя функцыі. Падчас даследавання быў высветлены першапачатковы характар фасадаў, знойдзены сляды колішняга балкона, нават кавалак кафлі з арнамантам ад ацяпляльнай печы. Аказалася, што калісці на галоўным фасадзе была арка, праз якую можна было праехаць унутр двара. Паабалар аркі таксама былі падчас рэстаўрацыі іх знішчаны.

Сучасны выгляд будынка на Рэвалюцыйнай, 28.

Цяпер дом дарэвалюцыйнай пабудовы нагадвае каробку, залітую бетоном. З'яўляецца адчуванне, што тыя, хто займаўся будынкам, проста не ўспрымалі яго як гістарычную каштоўнасць. Адзінае, што

ная старадаўняя пабудова. Нягледзячы на гэта, Ігар Чарняўскі кажа, што са спіса гісторыка-культурных каштоўнасцяў дом будзе складана выключыць, бо ён фарміруе цэнтр старога горада. А увесь гістарычны цэнтр

піла. Адным суботнім вечарам да яго пад'ехаў бульдозер. Гэта ўбачыў спецыяліст, які працаваў непадальку. Ён адразу стаў тэлефанаваць ва Упраўленне па ахове спадчыны, аднак там ужо нічим дапамагчы не змоглі, дом знеслі. Знойшоўся адзін будаўнік, які проста сабраў кавалкі тынкоўкі з рэспісам у каробку і аддаў рэстаўратарам такі своеасаблівы пазл...

Ва ўсім свеце забудовшчыкі лічаць старыя пабудовы хламам, які нікому не патрэбны. Яны гэтыя знесці любую гістарычную каштоўнасць, каб увесці штосьці больш высокае і з больш дарагой арэнднай платой. Аднак усюды ёсць і тыя, хто зрабіць ім гэтага ніколі не дазволіць. А калі ў гістарычных кварталах і будуюцца штосьці новае, то пры гэтым ёсць умова, каб створаны будынак выглядаў як аўтэнтчны.

Старшыня Добрахотнага таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры Антон АСТАПОВІЧ выказаў сваю думку наконт сітуацыі з будынкам на Рэвалюцыйнай, 28:

— Уся праблема 3-за таго, што адсутнічаюць тэхнічныя правілы, якія рэгулююць выкананне рэстаўрацыйных работ. Любы стадый аднаўлення будынка — ад распрацоўкі праектнай дакументацыі да выканання работ — можа займацца хто заўгодна. Заканадаўства ёсць, аднак пад яго маркэй часта адбываецца ўзаконенае разбуранне помнікаў. Таму на выхадзе мы бачым не адрэстаўраваны аб'ект, а звычайную пошлую мадэрнізацыю. І справа не ў гэтым канкрэтным будынку. Некалікі гадоў таму былі скасаваны ліцэнзіі на рэстаўрацыйныя работы — цяпер імі могуць займацца і непрафесіяналы, літаральна любы ахвотны. Акрамя таго, дрэнна працуе інстытут навуковых кіраўнікоў. Бо за кожным аб'ектам замацоўваецца навуковы кіраўнік, аднак прафесіяналаў іх няма, іх проста ўсталявалі на пільцы. Іх трэба вярнуць на пільцы.

Так будынак на Рэвалюцыйнай, 28 выглядаў да рэстаўрацыі — у 2008 годзе.

зрабілі будаўнікі — пры збіванні тынкоўкі і ляпніны захаваўлі ўзоры кожнага ляпнага профілю. Дакументацыя па рэстаўрацыі была распрацавана праектным інстытутам «Мінскграмадзянпраект». Аднак ажыццяўляць тэхнічны нагляд за выкананнем работ на аб'екце — гэта таксама задача і заказчыка (у гэтым выпадку камунальна-унітарнага прадпрыемства «Мінская спадчына»). Ён жа праводзіў тэндар і выбіраў таго, хто будзе рабіць рэстаўрацыю.

Начальнік Упраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны і рэстаўрацыі Ігар ЧАРНЯЎСКІ пацвердзіў, што Міністэрства культуры выдала прадпісанне на спыненне работ на Рэвалюцыйнай, 28 і патлумачыў такое рашэнне:

— Работы, якія вяліся на гэтым аб'екце, не адпавядалі дакументацыі. Па-першае, яны зрабілі таркрэт — нанеслі слаі бетону там, дзе гэтага рабіць было нельга. Па-другое, правялі ацяпленне, якое не было ўзгоднена. А па-трэцяе, адбілі дэкаратывныя элементы. Нідзе ў свеце так не робіцца: маюцца прадпісанні, што рабіць, калі сцены страцілі сваю трываласць, як у гэтым выпадку. Ёсць шмат спосабаў іх умацаваць, аднак вонкава яны абавязкова павінны захоўваць сваю аўтэнтчную гістарычную адметнасць. Гэты будынак дзясяткі гадоў стаяў і нікім не рамантаваўся. Аднак мы не будзем ставіць пытанне, хто давёў яго да такога стану. Больш істотна тое, што адбываецца там цяпер.

Цяпер Міністэрства культуры прапанавала заказчыку падаць на разгляд дакументацыю вядзення работ на гэтым аб'екце. Бо зацверджаны праект рэстаўрацыі ёсць, аднак тое, што робіцца з будынкам, яму не адпавядае. Знешне здаецца, што дом ужо не выглядае як адмет-

сённая наша міністэрства проста завалена заротамі грамадзян з просьбай даць экспертную ацэнку пэўным рэстаўрацыйным работам. У гэтым выпадку адказным будзе заказчык — «Мінская спадчына». Яны атрымалі дазвол на вядзенне работ і выбіралі падрадчыка.

Сёння сітуацыя ў беларускай рэстаўрацыі складаецца так, што тэндар на самі работы можа выйграць хто заўгодна: фірма, якая ўчора будавала кароўнік, заўтра можа перайсці на помнік архітэктуры, але ж на апошнім патрэбны зусім іншыя навікі. Таму адзіным выйсцем з такой сітуацыі, каб не дапускаць разбуральных памылак у будучыні, бачыцца прапісанне ўмоў тэндара: каб муляры валодалі неабходнымі навыкамі, каб архітэктар быў вопытным і ўжо меў на сваім рахунку некалькі прапраектаваных будынкаў.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, фота аўтара

■ Радавод

ДАРАГАНЫ ВЯРТАЮЦА Ў АСПОВІЧЫ

Прадстаўнікі славутага дваранскага роду наладзілі цесныя сувязі са сваёй малой радзімай

У жыцці Асіповіцкага краю род Дарагану адыграў вялікую ролю. Дзякуючы ім у XIX стагоддзі з'явілася ветка чыгуны ад Асіповіч да Стараго Дарог, паміж вёскамі Крынка і Дараганавы была насыпана дарога, адкрыліся лесопільня, бровар і яшчэ шмат чаго. Пасля рэвалюцыі гэтае прозвішча было незаслужана выраслена з гісторыі, а маёнткі Восіпа і Мацвея разрабаваны. Але тры гады таму сувязь з гэтым родам зноў пачала аднаўляцца. Сёлета сюды прыехалі са Швецыі прапраўнук Восіпа Дарагана — Андрэй. Ён прывёз з сабой каля 300 розных рэчаў, якімі валодалі яго продкі.

але роднай школы, дзе яна працавала бібліятэкарам, і тым больш музея, для якога сабрала шмат розных рэчаў, не забыла. Гісторыя пра Дарагану яна ведае шмат. Слухаеш яе і здаецца, быццам бы яна пра некага са сваіх сваякоў распавядае.

— Вось гэтыя крэслы, пералічаныя ратангам. Лізавета Дараган сваёй пакаёўцы падаравала, — кажа яна, убачыўшы, нешта каштоўнае, тут гатовыя ісці на любыя ахвяры. І прыкладаў гэтаму хапае.

Андрэй ДАРАГАН (злева) на сямейным фота разам з маці.

што я з цікаўнасцю разглядаю старадаўнюю мэблю. — А стол быў большы за гэты і квадратны. У гарнітур уваходзіла шафа, падобная да той, што вы тут бачыце, але ж гэта не дарагануўская.

— Буфет нам аддала адна з мясцовых жанчын, ён стараў у яе ў сенцах, — далучаецца да гутаркі Жанна Караленя і з горчыку дадае: — Ёсць тут у адных людзей шафа, сервант, стол і канапа Лізаветы Дараган, але яны з імі не жадаюць расставіцца. Мэбля, вядома, каштуе вялікі грошай, але яны прадаваць нам яе і не збіраюцца. Ведаюць, што ў нас такіх грошай няма».

Вядома, грошай на музейныя экспанаты школе ніхто не выдзяляе. Але, каб набыць

самую Восіпу Дарагану, — Жанна Сямёнаўна бярэ ў рукі дэкараваны кій. — Ён яе аддаў сваіму кіраўніку з вёскі Буда, і яна доўгі час там і захоўвалася. Калі стварыўся ратангам, Лізавета Дараган вымяняла яе на 40 літраў газу. А вось на ратангавыя крэслы грошы выдаткаваў рана.

Сярод каштоўных рэчаў — чыгуначны зван, які вісеў на станцыі Дараганавы да 1976 года, марцірка XVIII стагоддзя, з дапамогай якой некалі ладзілі святочныя феерверкі, карты пачатку XX стагоддзя, каштоўныя дакументы.

На сувязі з Дараганамі

Нястомная Жанна Караленя настолькі захапілася пошукамі звестак пра знатны род, што нават змэгла наладзіць кантакты з іх нашчадкамі. Яна напісала пісьмо прапраўнучцы Восіпа Дарагана Надзін Маршанд у Францыю, дзе паведаміла, што іх род памятае, што яго ўклад у развіццё краю нельга пераацаніць. Жанчына, якая 19 гадоў нікому не адказвала, праз паўгода адклікнулася. Яна падказала адрас яшчэ адной прапраўнучкі Восіпа — Вольгі Дараган-Сушчовай, якая жыве ў Пецярбургу. Пасля гэтага ў Асіповічы сталі наведвацца нашчадкі асіповіцкіх Дарагану.

Сярод іх і Андрэй са сваёй жонкай Ланай. Менавіта тады яны выказалі думку стварыць асобны музей.

На памяць аб тых сустрэчах у памятнай кніжцы музея засталася запісы. Лідзія і Юры Дарагану-Сушчовай напісалі, што былі вельмі ўражаны тым, што ўбачылі, абяцалі падзяліцца фотаздымкамі і копіямі дакументаў. Наогул удзячныя вядуць вельмі шмат. Цікава, што музей наведвае каля тысячы чалавек у год. Турысты прыязджаюць нават з-за мяжы.

А кароль, смеючыся, дадаў: — Але гэта не піва, гэта — ювэнскі ліпеч. Каралеве гэта так прыйшла да смаку, што з таго часу загадвала, каб ёй заўсёды давалі такі сніданак. Яе прыклад адразу перанялі пані і пані, якія прыйблы з Кароны, і ювэнскі мёд падняўся ў цане. А закон бернардынаў, які праз некалькі гадоў быў там заснаваны, атрымаў ад караля прывілей рабіць мёд на продаж, што яму ў той час забясцешыла добры прыбытак.

Шкада, што тая маладая, прыгожая і добрая каралева нядоўга жыва, бо ўжо сакрэтам, які рабіць бабкі і вяндрліну, што называлася за мяжой саліцыонам, пачала добра вучыцца. Аднак з тае прычыны, што яна не рабіла гэтага ўпласнымі рукамі, а ў той час рабілі літоўскія пані, а загадвала рабіць кухара, дык тыя свае вучоныя рэцэпты склапі, а вярнуўшыся дадому, караоне няма ані добрае бабкі, ані добрае вяндрліны.

Рэцэпт:

Бабы (пірагі) цяжка, што доўга не чарсвеюць, вельмі смачныя, Вінцэнтнына Завадскай (з «Кухаркі літоўскай»)

Складнікі: 1 л мукі, 1/2 шклянкі топленага масла, 1 шклянка малака, 50 г дражджэй, 10 жайткоў, 5 цэлых яек, 200 г цукру, 65 г салодкіх мігдалаў (міндалю), 130 г разынка без костачак, 65 г цукатаў або смажанай у цукры альпійскай цэдры, соль. Алей і паніраваныя сухары для формы.

Прыгатаванне: палову мукі развесці цёплым малаком, змяшчыць у дражджы, добра перамяшчыць і пакінуць у цёплым месцы, каб расло. Калі цеста ўзнімецца, даліваць пакрысе, старанна перамяшваючы, добра ўзбітыя яйкі (уключаючы жаўткі). Дасыпаць рэшту мукі і ўзбіваць цеста, пакуль не пачне адставаць ад рук. Усыпаць цукар, уліць топленае масла пакававай тэмпературай, дадаць крыху солі. Урацьце ўкінуць мігдалы (лепш тонка нарэзаньня ўздоўж), разынкі, цукаты, вельмі старанна размяшаць і пакласці ў змазанай алеем і абсыпанай сухарамі формы, започнуўшы іх напалову. Калі цеста добра падрасце, выпякаць у гарчай печы 1 гадзіну 15 хвілін.

— А што, каханая, няма ў нас такіх прысмакаў у Кракаве?

А яна з захапленнем усклікнула: — Ой, ба! Ба! Каб жа мы гэта мелі! І ў працяг размовы сказала княгіні Карыбутавай: — А якое ж вы незвычайнае піва маеце! Княгіня Наваградская, якая ў той час не ведала яшчэ ані слова па-польску, пакланілася каралеве, не ведаючы, што адказваць: застаўся ў яе ў памяці толькі той выклік «Ба! Ба!», і ад таго паходзіць назва бабы, якую пазней пашчотна перайменавалі ў бабку.

Форма для бабак.

Рэліквіі збіралі ўсім светам

Перад тым, як сустрэцца з Андрэем Дараганам, не магла не зазірнуць у тыя мясціны, дзе некалі жылі яго сваякі. Дзевацкія хвіліны язды на цягніку Асіповічы — Салігорск па той самай чыгуны, якую ў пачатку XX стагоддзя пабудавалі браты Восіп і Іван, а таксама муж і сястры Лізаветы — Мацвееў, і ты ў Дараганавы. Дарэчы, 40 кіламетраў чыгуначнага палатна, дзве станцыі, два раз'езды, два чыгуначныя масты былі зроблены ўсяго за 8 месяцаў. Будова не спынялася нават ноччу. Першы цягнік прыйшоў на станцыю Радзівілаў 28 снежня 1986 года.

У музеі Дарагануўскай школы нават захаваўся тэлеграм, дзе якая пра гэту падзею тэлеграфічна. Наогул, музей тутэйшай школы славіцца тым, што ў ім знаходзіцца адна з найбагацейшых калекцый па гісторыі краю, у тым ліку і некаторыя рэчы саміх Дарагануў. Калісці ўсё гэтае багацце пачала збіраць захопленая справаў Зінаіда Верашчакі. Цяпер захоўвае і паўнаўна мясцовую гісторыю таксама неаб'якавая да яе Жанна Караленя.

Музей і сапраўды ўражае. У двухпавярховым будынку захоўваецца каля 4 тысяч экспанатаў — усё тое, што атрымаўся сабраць за 30 гадоў існавання музея. Большая частка іх належыць да паслярэвалюцыйнага перыяду. Рэчаў былых гаспадароў няма: усё гэта 7. Дзякуючы неаб'якавым людзям, якія не пашкадавалі ні часу, ні сіл, каб захаваць паміць продкаў. Я сустрэлася ў музеі з Ларысай Сідараўнай Стоцкай. Яна цяпер на пенсіі,

ПАХОДЖАННЕ БАБАК У ЛІТВЕ: неверагодная гісторыя ад Ігнацы Яцкоўскага

Навагрудскі адвакат і таленавіты літаратар Ігнацы Яцкоўскі, той самы, што адкрыў публіцы творчасць сялянскага паэта Паўлюка Багрыма, данёс да нас таксама неверагоднае паданне пра тое, адкуль завяліся бабкі ў Вялікім Княстве Літоўскім. Не, не «грошы» на жаргонне, а вялікі духмяны круглы бабкі, найсмачнейшы дэлікатэс класічнага велікоднага стала. Гэта сёння слова «бабка» выклікае асацыяцыю з бабкай бульбяной. Але ў часы Яцкоўскага (сярэдня XIX ст.) бульбяныя бабкі былі ў нас яшчэ рэдкасцю, дый назву сваю яны атрымалі ад бабак мучных, па аналогіі, гэтаксама як і многія іншыя стравы з бульбы атрымалі ў спадчыну назвы ад мучных папярэднікаў. Саму гісторыю Яцкоўскага строгія гісторыкі кулінарны лічаць хутчэй анекдотам або байкай. Яна перадае не рэальную атмасферу Літвы адразу пасля Краўскай уніі, але тое, як яе ўспрымалі паланізаваныя «літвіны» сярэдня XIX ст. Бо на тыя часы папулярнасць і бабкі, і ювэнскага «ліпца» налічвала некалькі стагоддзяў, неабазнаным жа ў гісторыі людзям здавалася, што так было заўжды. Што ж, наша гісторыя такая доўгая і глыбокая, у ёй так шмат часавы пластоў, што кожнае пакаленне мусіць адкрываць яе для сябе нанова. І, мабыць, не так важна, калі велікоднае бабкі і пітны мёд з'явіліся на сталах нашых продкаў, як тое, наколькі мы іх шануем сёння і ўвечам гатаваць.

Што ж толькі, мой Божа, тыя караняжы (жыхары Кароны — польскае часткі Рэчы Паспалітай) на літвінаў не нагаворваюць, сцвярджаючы, што да іх саміх трэба ехаць па розум, а на Літву па грошы. А тут аказваецца, што калі наш Ягайла ажаніўся з Ядвігаю з Кароны, дык яму было сорамна, што яго жонка не мае чым прыняць гасцей у сябе, бо ў яе — ні алтэркі, ні вяндрліны. Дык вось, атледзеўшыся крыху ў доме, кароль Ягайла зраўмеў, што ад няўрачуннасці гэтае інакш не пазбавіцца, як толькі падгаварыць Ядвігу паехаць на Літву пад маркэй хрышчэння паганцаў, да чаго яна як кабетка мела надзвычайную слабасць, а па сутнасці, каб паказаць сваёй жонцы, якія там былі гаспадыні.

Дык у 1387 годзе на Папяле (Першы дзень Вялікага поста, калі святар пасыпае верхнікам галовы попелам), паводле караняжскага календара, — бо літоўны яшчэ Папялец не ведалі — пацшывы Уладзіслава Ягайла са сваёю маладою прыгожай Ядвігаю прыехалі ў Вільню, а не было ў той час ані кавы, ані гарбаты ва ўжытку. Звычайна ў Кароне поліўка піўна з сырам і грэнкамі

■ Выстава

ЛОЖАК ДЛЯ РАДЗІВІЛА

Арыгінальны спальны гарнітур XIX стагоддзя набылі на аўкцыёне «Sotheby's»

Так выглядаў гарнітур у інтэр'еры.

15 прадметаў мэблі, якімі карысталіся прадстаўнікі славутага роду, знойдуць месца ў пакоях Нясвіжскага палаца. Але пакуль ёсць магчымасць паглядзець на гэтыя рэчы: да лютага 2014 года гарнітур прадстаўлены ў выставачнай зале палацавага ансамбля.

Нельга сказаць, што гэта была выпадковая знаходка: супрацоўнікі музея вялі мэтанакіраваную працу па падборы экспанатаў для палацава-замкавага комплексу — у прыватнасці, для аднаўлення тагачаснай атмасферы ў апартаментнах княгіні. Аднак гарнітур быў зроблены для князя Канстанціна Радзівіла, які не жыў у Нясвіжы, але наведваў родныя на радзіме. Род Радзівілаў вельмі разгалінаваны. Канстанцін Радзівіл, пра якога ідзе гаворка, быў нашчадкам Мікалая Кшыштафа Радзівіла «Сіроткі» ў сёмым калене. З

нясвіжскімі Радзівіламі ён контактаваў: у 1914 годзе ў Парыжы сустракаўся з Антоніем Радзівілам і яго жонкай Марыяй дэ Кастэльян.

Што да мэблі Канстанціна Радзівіла, вырабленай у стылі Людовіка XVI, то вядома, што гэты гарнітур знаходзіўся на яго віле дэ Дзюн у Канах. Камплект з такой вялікай колькасцю прадметаў, верагодна, быў падзелены на два пакоі. І, магчыма, у Нясвіжы яго падзялялі на два экспазіцыйныя комплексы — гэта спальня і малая сталовая зала.

Пра тое, што гарнітур мае дачыненне да гісторыі Радзівілаў, сведчыць фамільны герб на некаторых прадметах.

Ларыса ЦІМОШЫК

Форма для бабак.

■ Сёння — Дзень беларускага кіно

ТОП-5 КІНАПАДЗЕЙ ГОДА

Дні ідуць, а што мяняецца ў беларускім кіно?

Сёння ў беларускага кіно чарговы — 89-ы дзень нарадзіў. 17 снежня лічыцца Днём беларускага кіно, таму што нават у гэты дзень у 1924 годзе выйшла пастанова Савета Народных камісарыяў «Аб кінавытворчасці ў БССР». У 1994-м, калі наша краіна знаходзілася на піку эйфарыі ад уласнай незалежнасці пасля распаду ССРСР, было заснавана гэтая свята. Тады было заснавана шмат святаў беларускага. Але ніхто не ведаў, што заўважана кіно ў тым жа 2000-я гады, напрыклад, калі былі закрыты ўсе прыватныя студыі.

У наступным годзе ў беларускага кіно юбілей — 90 гадоў. Сёння яму — 89. Якім за столькі часу стаў наш кінематограф?

Ён перажыў трыумфальныя ўсплёты. 1960—1970 гг. лічыцца росквітам беларускага кінематографа: свая «адлігаская» эстэтыка, экранізацыя айчынай

стаўнікоў Міністэрства культуры і кінастудыі «Беларусьфільм». А ўвечары ў кінатэатры «Дом кіно», дзе фармальна знаходзіцца офіс Саюза кінематграфістаў Беларусі, адбудзецца святочнае мерапрыемства.

Альтэрнатыўна гэтым складзе прэм'еры паказ у галерэй сучаснага мастацтва «У» новага фільма Аляксандра Кудзінкіна, вядомага нам па стужках «Акупацыя. Містэрзі» (2004) і «Масакра» (2010), якая называецца «Robot Rebut». І, калі меркаваць па трылеры, які мне давалося паглядзець у інтэрнеце, гэта будзе нешта радыкальнае.

А пакуль мы прапаноўваем вашай увазе Топ-5 найбольш цікавых і значных падзей беларускага кінематографа гэтага года. Не ўсе яны роўназначныя і адназначныя, але, што самае неверагоднае, працэс не стаіць на месцы! У многім, вядома, дзякуючы апантаным творцам і энтузіястам. У першую чаргу сёння іх свята — дзякуй ім!

3. Віктар Аслюк экранізуе твор Максіма Гарэцкага. Адным з самых амбіцыйных кінапраектаў, дзе сёння рэалізуюцца ў Беларусі, на маю думку, з'яўляецца праца над мастацкім кароткаметражным фільмам паводле твора Максіма Гарэцкага «Рускі». Па-першае, гэта па-свойму надзея для беларускага кінематографа — калі рэжысёр-дакументаліст барца за мастацкі фільм, бо ёсць шмат прыкладаў, калі рэжысёры-дакументалісты ўжо ў сталым узросце становіліся выдатнымі рэжысёрамі ігравых фільмаў. Напрыклад, Сяргей Лазніца, з якім, дарэчы, Віктар Аслюк сябрае. Па-другое, Максім Гарэцкі — гэта вельмі значная постаць для беларускай літаратуры і культуры наогул. А ў яго творч, дзейнасці ў сферах культуры і мастацтва (на верхнім здымку) — шмат для разумення менталітэта беларусаў. Фільм «Рускі» пачалі здымаць у Беларусікі відэацэнтры, але ў сувязі з рэарганізацыяй цяпер здымаюць на кінастудыі «Беларусьфільм». Выхад стужкі запланаваны на 2014 год.

4. 40-годдзе беларускай анімацыі. Круглая дата, якую яшчэ можна і аспрэчыць. У якасці плёткі варта ўгадаць, што ў цырымоні адкрыцця сёлета «Лістападзіка», якое было прысвечана 40-годдзю, адмовіліся ўдзельнічаць некаторыя беларускія аніматары, матываваўшы гэта тым, што 40-годдзе мінула ўжо 3-4 гады таму. Як бачыць, у беларускім кіно шмат разыходжанняў у датах. Тым не менш не ганарыцца беларускімі мультфільмамі нельга. Гэта сапраўды ўнікальная штучная ручная аўтарская анімацыя, якой, па сутнасці, можа пазавідацца нават канверны Галівуд. Што-што, а школа дакументальнага і анімацыйнага кіно ў нас захавалася. У адрозненне ад мастацкага. Радуе, што я ў «дакументалцы», так і ў анімацыі захавалася пераемнасць. Вядучыя беларускія аніматары вядуць свае курсы ў Акадэміі мастацтваў. Так, выдатныя вынікі паказваюць выпускнікі мінулага года з майстэрні Алены Пяткевіч і Міхаіла Тумелі. Напрыклад, малады рэжысёр-дыпламант Марыя Матусевіч, чый аніматорскі мультфільм «Фокус» атрымаў Гран-пры кінафестывалю «Буйльбамбі» (у мульт-фільма — самабытная ялечная пакарава анімацыя — пачынае ўжо ўдзельнічаць і перамагаць у іншых міжнародных фестывалях. Шчыра хочацца верыць, што Марыя будзе запатрабавана на радзіме і ёй не прыдзецца працаваць у іншых краінах, бо яна зможа рэалізаваць у Беларусі, і не ў рэкламе якой-небудзь, а менавіта ў анімацыі. Днямі на вечарыне ў кінатэатры «Перамога», прысвечанай беларускай анімацыі, дырэктар «Беларусьфільма» Алег Сільвановіч заўважыў, што сёлета студыю анімацыйных фільмаў кінастудыі папоўнілі 6 маладых твораў. Усяго там працуе 28 рэжысёраў-аніматараў, сярод якіх Уладзімір Воўчак, Аляксандр Ленкін, Ірына Кадзюкова, Уладзімір Пяткевіч, Таццяна Кубліцкая ды іншыя. За 40-гадовае існаванне беларускай анімацыі былі створаны 172 фільмы. Цяпер у год «Беларусьфільм» робіць да 10 анімацыйных стужак.

5. Фільм Канстанціна Лапушанскага «Ролія». Гэты фільм пецярбургскага рэжысёра, вучня Андрэя Таркоўскага, стаў працягам ліній таго, што супрадуцца ў сучасным кінематографі — гэта не проста добра, а ўжо нармальна. У сэнсе — у парадку рэчаў. «Ролія» створана пры ўдзеле кінастудыі «Беларусьфільм» і «Ленфільм» і ўшэрагу кінакампаніі з Германіі, Расіі, Фінляндыі. Гэта густоўнае, старамоднае (у добрым сэнсе) кіно паказвае (а знайсці грошы на кінавытворчасць сёння — рэальна. Калі падключыць некалькі крыніц фінансавання. Гэта, дарэчы, сцвердзілі і міжнародны кароткаметражны кінапраект пра халасна «Туплікі», зроблены рэжысёраў на Беларусікі відэацэнтры. А каб яшчэ Беларусь падлісала дакумент аб супрацоўніцтве з нашай дакументалістыкай? Нягледзячы на такую волю неадназначнасць гэтай падзеі, яна што гэта адна з ключавых падзей года, якая будзе дапамагаць прасягнуць дакументальныя фільмы ў Беларусь? Які лёс людзей, якіх «скаралі» падчас рэарганізацыі? Гэтыя і многія іншыя пытанні пакуль застаюцца без адказу.

1. ХХ Мінскі міжнародны кінафестываль «Лістапад». Юбілейны кінафестываль за апошнія гады ператварыўся проста ў сапраўдны гонар мінач. З кожным годам фестываль становіцца ўсё больш «прасунутым», еўрапейскім і ўплывовым, заваёўвае новую аўдыторыю, набірае папулярнасць сярод сучаснай моладзі. Словам, аўдыторыя фестывалю не старэе, а гэта значыць, што кірунак абраны правільны і ў самага буйнога кінафоруму краіны ёсць будучыня. Сярод адных з самых удалых момантаў сёлетага фестывалю — рэтраспектыва фільмаў іконы сучаснага французскага аўтарскага кіно Клер Дэні (гэта ў тым ліку сапраўды паказвае на ўзроставыя фестывалю — прывесці таленты фільмы і такога гасця!) і праект «Тузін. Немаўла», у рамках якога ў кінатэатры «Перамога» былі паказаны класічныя нямыя беларускія фільмы — «Кастусь Каліноўскі» (1927, рэж. Уладзімір Гардзін), «У агні народжаная» (1929, рэж. Уладзімір Корш-Саблі) і «Прастытутка. Забітая жыццём» (1926, рэж. Восіп Фрэліх) пад жывое музычнае суправаджэнне.

2. Рэарганізацыя Беларускага відэацэнтру ў структуру «Беларусьфільма» ў якасці студыі спецыяльных праектаў. Гэта структурнае пераўтварэнне пакуль не дало ніякага плёну. І, па шчырасці, адчуванне лёгкай няёмкасці і нават недарочнасці так і не знікла пасля таго, як Белвідэацэнтр, які за два гады кіравання прафесійным прадзюсарам Юрыем Ігромам ператварыўся ў паспяховае прыбытковое прадпрыемства, што з'яўлялася дзяржаўнай структурай, але працавала па прасунутай схеме сучаснага прадзюсарскага цэнтры і якасныя дакументальныя фільмы якога стабільна перамагалі на міжнародных фестывалях, аб'яднаны з нацыянальнай кінастудыяй «Беларусьфільм». З саветскай часоў у нас засталася традыцыя далучаць да паспяховага прадпрыемства стратнае. Каб нібыта гэта стратнае «перавыхаваць». Але навошта знішчаць прадпрыемства паспяховае? Нягледзячы на такую волю неадназначнасць гэтай падзеі, яна што гэта адна з ключавых падзей года, якая будзе дапамагаць прасягнуць дакументальныя фільмы ў Беларусь? Які лёс людзей, якіх «скаралі» падчас рэарганізацыі? Гэтыя і многія іншыя пытанні пакуль застаюцца без адказу.

Клар з мультфільма Марыя Матусевіч, вучаніца Міхаіла Тумелі, «Фокус».

Класікі. У 1995 годзе беларускі фільм «Праз могілкі» (1964, рэж. Віктар Тураў) увайшоў у 100 найбольшых фільмаў пра вайну па версіі ЮНЕСКА, а фільм «Дзікае паліванне караля Стаха» (1979, рэж. Валерый Рубінчык) аб'ездзіў шмат сусветных кінафестывалаў, атрымаўшы ў тым ліку ў 1980 годзе Гран-пры на I МКФ дзіцячых і тэатральных фільмаў «Містэрзі» ў Католіцы (Італія) і спецыяльн журы на IV МКФ у Манрэалі (Канада).

Гэта значыць, былі часы, калі пра беларускае кіно ведалі і пам'яталі ў свеце, калі яно атрымлівала прэстыжы міжнароднага ўзнагароды і нават калі яго ведалі і любілі глядаць! Але, які напісаў класік, «няма таго, што раней было». Калі быць шчырымі, то адной велічыні мала што засталася. Хіба што велізарная машына пад назвай — Нацыянальная кінастудыя «Беларусьфільм», якая функцыянуе ўжо не так паспяхова як у камарцыйных, так і ў канцэптуальных сэнсе. Адываюцца нейкія адзінковыя прарывы ў выглядзе экранізацыі рэжысёрам Сяргеем Лазніцам твора Васіля Быкава «У тумане» пры ўдзеле беларускага боку і атрымманне фільмам узнагароды журы кінапрэсы ФІПРЭСІ на Канскім кінафестывале. Але гэта, хутчэй, «чуд-удача-пашчасліва», чым мэтанакрававаная паслядоўная палітыка, якая можа прывесці да адраджэння беларускага кінематографа.

Так, сёння лічбавыя тэхналогіі, якія даюць магчымасць здымаць кіно абсалютна кожнаму, сцерлі некаторыя межы і самі па сабе стварылі канкурэнцыю галоўнаму беларускаму кінамагніту — «Беларусьфільму». Але «чумасці гэтыя магчымасці не далі прытоку новых імёнаў і талентаў у беларускае кіно, ніхто не «высталіў», не заявіў пра сябе напуніць новым цікавым таленавітым фільмам. Дзе ён? Дзе нашы Кустурыцы і Таранціны? — задаваў рытарычнае пытанне наш рэжысёр Андрэй Кудзінка на кінафестывале беларускага кіно «Буйльбамбі». А сапраўды — дзе? Можна прыгадаць вучня Міхаіла Пташчука Аляксандра Кянонава, які з'яўляўся дыпламноў кароткаметражы «Колер каханя». Восем праарчылі быць беларускімі Эмірам Кустурыцамі! Але ці чулі мы пра Сашу яшчэ? Так! Толькі ўжо ў якасці паспяховага рэжысёра расійскіх тэлесерыялаў. А дзе астатнія «пташчоўцы»? Адзіны вучні Майстра засталіся незапатрабаванымі ў роднай краіне. Хіба што Павел Сячко здымае дакументальныя фільмы на студыі «Летапіс». Астатнія або працуюць на Расію, або зусім сышлі з прафесіі.

Сёння, у Дзень беларускага кіно, традыцыйна пройдзе прэс-канферэнцыя з удзелам прад-

■ Факт

У Шаркаўшчыне ўпершыню адбудзецца навагодняе шоу з удзелам Дзядоў Марозаў і Снягарак.

25 снежня ў раённым Доме культуры будзе прапіць баль навагодняе шоу «У пошуках Дзеда Мароза». У ім возьмуць удзел шэсць пар любімых

навагодніх персанажаў з арганізацыяй, устаноў і прадпрыемстваў гарадскога пасёлка, якіх чакаюць незвычайныя выпрабаванні і конкурсы.

Арганізатары мерапрыемства абяцалі падарыць жыхарам і гасцям раёна чудаўныя настрой і незабыўныя ўражанні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Звычай пераносу Варварынскай свечкі некалі шырока бытаваў на тэрыторыі Мсціслаўскага і суседніх з ім Дрыбінскага і Горацкага раёнаў. У некаторых вёсках абрад жыўе і дагэтуль — свечку «пераправаюць» і апоўначы пераносяць з хаты ў хату. У абрадзе ўдзельнічаюць толькі жанчыны. У населеных пунктах, дзе «свяча» ўжо спынілася, яе, як асаблівае рэліквію, даглядаюць жанчыны, адданыя традыцыям і памяці сваіх продкаў. Штогод 17 снежня яны абавязкова прывозяць у цэрквы гэтыя «траістыя» (на тры рагі) свечкі, моляцца велікамучаніцы Варвары і зноў везуць іх назад у вёскі.

Жыхарка вёскі Доўгавічы Алена Андрэева (на фотаздымку злева) захоўвае Варварынскую свечку, якую дагэтуль амаль 40 гадоў берагла ў сваім доме яе бабуня.

Некалькі гадоў маёй бабуні Еўдакіі Касцючкі ўжо няма на гэтым свеце, я давала ёй абяцанне захоўваць «Варвару». У гэты дзень мы збіраемся ўсёй раднёй — «гуляем свячу», узгадваем тых, хто даў нам жыццё, на кім трывае наш род. Верым у тое, што свечка будзе абараняць нас ад бяды, — кажа Алена Андрэева.

У вёсцы Цёмны Лес Варварынскую свечку ўжо 12 гадоў даглядаюць Юлія Кружкова (на верхнім здымку).

Спадзяемся, што абрад «апрачана» і пераносу свечкі ў вёсцы адродзіцца і Варвара, як і раней, будзе хадзіць з хаты ў хату, — з надзеяй распавядала Юлія Ягоруна Кружкова.

Шмат гадоў таму «спынілася» свечка і ў вёсцы Слаўнае. Але старэйшыя мясцовыя жыхаркі ўсё роўна штогод прыносяць да царкоўнага алтара гэтыя пракаветныя рэліквіі. У народным календары Варварын дзень называюць яшчэ і «бабіным» святкам.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара

ЗАХАВАЛЬНІЦЫ ВАРВАРЫНСКІХ СВЕЧАК

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

Один человек может участвовать в игре неограниченное количество раз, соответствующее числу совершенных покупок.

9. Состав и размер призового фонда.

Призы:

НАИМЕНОВАНИЕ	Количество	Цена с НДС, бел. руб.	Общая стоимость с НДС, бел. руб.
Сотовый телефон PRESTIGIO (PAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб.	48	1 740 000	83 520 000
Итого	48	129 600	6 220 800

Призовой фонд сформирован за счет денежных средств Организатора и имущества Заинтересованного лица, СЗАО «АСБИ», 220101, г. Минск, ул. Машиностроителей, д. 29, оф. 212 в размере 89 740 800 (Восемьдесят девять миллионов семьсот сорок тысяч восемьсот) белорусских рублей.

10. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравших участников Рекламной игры.

Розыгрыш призов будет осуществляться в четыре этапа. Розыгрыши будут проводиться по адресу: г. Минск, пр. Победителей, 65 (атриум Торгового центра «Замок» филиала ООО «Табак-инвест» «Торговый центр «Корона»). На каждом розыгрыше будет присутствовать комиссия. Результаты каждого этапа розыгрыша будут опубликованы на промстранице Рекламной игры — www.korona.by/company/news.

10.1. Даты проведения розыгрышей:

Розыгрыш	Время и дата проведения	Призы	Условия участия
1	17.30, 27.12.2013	Сотовый телефон PRESTIGIO (PAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	В первом розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 19.12.2013 г. по 22.02.2013 г. включительно.
2	17.30, 03.01.2014	Сотовый телефон PRESTIGIO (PAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	Во втором розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 26.12.2013 г. по 22.02.01.2014 г. включительно.
3	17.30, 10.01.2014	Сотовый телефон PRESTIGIO (PAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	В третьем розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 02.01.2014 г. по 22.02.08.01.2014 г. включительно.
4	17.30, 17.01.2014	Сотовый телефон PRESTIGIO (PAP 5300DUOWHITE, белый) и денежный приз в размере 129 600 бел. руб. — 12 шт. Розыгрышаются в следующем порядке: 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бобруйске, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Бресте, 2 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Витебске, 6 шт. — среди участников, зарегистрированных в г. Минске.	В четвертом розыгрыше принимают участие конверты, полученные Организатором в период с 09.01.2014 г. по 22.02.15.01.2014 г. включительно.

10.2. Механика проведения розыгрышей.

Все конверты, которые принимают участие в розыгрыше, загружаются в лототрон. Каждый розыгрыш будет производиться методом случайной выборки конвертов из лототрона. Призы разыгрываются следующим образом:

- лототрон загружаются конверты участников, зарегистрированные в г. Бобруйске, из них случайным образом выбирает 2 победителя. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона;
- лототрон загружают конверты, зарегистрированные в г. Бресте, из них также выбирает 2 победителя. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона;
- лототрон загружают конверты, зарегистрированные в г. Витебске, выбирает 2 победителя. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона;
- лототрон загружают конверты, зарегистрированные в г. Минске, выбирает 6 победителей. Не выигравшие конверты извлекают из лототрона.

К участию в рекламной игре не допускаются члены Комиссии рекламной игры «Волшебство совсем рядом!».

Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 19 декабря 2013 года по 15 января 2014 года (включительно):

1. Приобрести планшет TM Prestigio за наличный расчет, или оформить кредит/рассрочку, в магазинах фирменной сети «Корона Техно», расположенных на территории Республики Беларусь, по следующим адресам:
  - г. Минск, ул. Кальварийская, 24 (в отделе организации торговли бытовой техникой и электроникой Торгового центра «Корона» филиала ООО «Табак-инвест» «Торговый центр «Корона»);
  - г. Минск, пр. Победителей, 65 (в отделе электротехники Торгового центра «Замок» филиала ООО «Табак-инвест» «Торговый центр «Корона»);
  - г. Брест, ул. Московская, 210 (в отделе электротехники Торгового центра «Замок» филиала ООО «Табак-инвест» «Брестский Торговый центр «Корона»);
  - г. Витебск, шоссе Бешенковича, 3-1 (в отделе электротехники магазина филиала ООО «Табак-инвест» «Витебский Торговый центр «Корона»);
  - г. Бобруйск, ул. 50 лет ВЛКСМ, 33 (в отделе электротехники магазина филиала ООО «Табак-инвест» «Бобруйский Торговый центр «Корона»);
  - г. Минск, пр. Независимости, 154 (в отделе электротехники магазина филиала ООО «Табак-инвест» «Торговый центр «Корона-Уручье»);
2. получить от продавца/кассира (специалиста сектора по работе с клиентами) копию чека (товарной накладной), анкету участника и конверт;
3. заполнить в анкете участника следующие поля, обязательные к заполнению: «Наименование товара», «Дата покупки», «Фамилия», «Имя», «Отчество», «Индекс», «Населенный пункт», «Улица», «Дом», «Корпус», «Квартира», «Контактный телефон», «Дата заполнения», «Подпись»;
4. Вложить в конверт анкету и копию чека (товарной накладной);
5. Передать запечатанный конверт продавцу/кассиру (специалисту сектора по работе с клиентами) магазина фирменной сети «Корона Техно»;

Участник хранит у себя до получения приза (в случае выигрыша) следующие документы:

- чек (товарную накладную), выданный (ую) при покупке планшета TM Prestigio за наличный расчет, или в кредит/рассрочку, в магазинах фирменной сети «Корона Техно» в период с 19 декабря 2013 года по 15 января 2014 года (включительно).

■ Адпачынак

Пра летнія канікулы паклапаціца трэба... зімой

Рэалізацыя і браніраванне публікаваў на час летніх канікул распачнецца ў Нацыянальным дзіцячым адукацыйна-аздаравленым цэнтры «Зубраня» з пачатку студзеня. Галоўнае — гэты момант не прапусціць, таму што звычайна публікаваў раскупляюцца не толькі грамадзянамі, але і цэлымі арганізацыямі за лічаныя дні. А тым, хто не паспее, застаюцца толькі спадзяванні ад царшаніраванай публікі. Браніраванне вядзецца на сайце НДЦ «Зубраня».

Па словах дырэктара цэнтры Надзеі Анфурьевай, кошт публікаваў на наступны аздараўлены сезон пакуль не вызначаны, але гэтым летам публікаваў каштавала 4 млн 200 тысяч рублёў. Між іншым, трапіць у «Зубраня» можна таксама і падчас зімовых канікул. Зімой у цэнтры не менш цікава, чым летам, паколькі тут ёсць свая лясная база, канькі, санкі, цюбінгі. Галоўнае — каб надвор'е не падвало. Тэма навагодняй змены — «Луды здароўя». Школьнікам прапануюцца тры варыянты заездаў: з 25 снежня па 2 студзеня, з 25 снежня па 8 студзеня і з 2 па 8 студзеня. Усё залежыць ад планаванай арганізацыі. Кошт адпачынку на зімовых канікулах вар'іруецца ў залежнасці ад працягласці змены і ўзросту дзіцяці ад 1 млн 620 тысяч да 3 млн 500 тысяч рублёў.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Свидетельство о регистрации № 2289 от 12.12.2013 выдано Министерством торговли Республики Беларусь.

■ На кантролі

АДКАЗАЛІ ЗА ДАЎГАБУДЫ

На Віцебшчыне да канца года павінны здаць у эксплуатацыю восем даўгабудаў. І магчымае ў хуткім часе, такое даўгачканае наваселье стане сапраўдным навагнім цудам для тых, хто гадамі марыў аб уласных «метрах».

У прыватнасці, 40-кватэрны жылы дом у Віцебску на вуліцы Чкалова ў гэтыя дні дабудоваць круглыя суткі. Будаўнікі павінны былі здаць кватэры для засялення яшчэ сёлетняй вясной. Зразумела, тых, хто маюць патрэбу ў паліпашніх жыллёвых умоў, законана абураліся.

Пасля таго як асабіста кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на тое, што ў краіне ў цэлым абставілася праблема даўгабудаў, па яго даручэнні была створана спецыяльная рабочая група. Яна склала графікі ўводу дамоў з паршэннем тэрмінаў будаўніцтва. Але...

— У Віцебскай воласці такіх дамоў аказалася 34, і ўсе яны павінны былі прыняць наваселье ў перыяд да 1 студзеня 2014 года. Аднак улісца ў гэты графік не ўдалося. Віцебскі аблвыканкам, зыходзячы з рэальнай будаўнічай гатуннасці дамоў, графік скарактаваў. І ўвод дамоў перанесены на больш позні тэрмін... Аднак вытрымаць скарактаваны графік аказалася не проста. Паводле інфармацыі на 1 снежня, здадзены толькі 23 дамы. У кастрычніку і лістападзе ў разрад даўгабудаў перайшлі яшчэ чатыры дамы, з якіх палова з вялікімі намаганнямі ўведзена ў эксплуатацыю, — паведамілі ў Камітэце дзяржаўнага кантролю Віцебскай воласці.

Акрамя таго, могуць трапіць у пералік праблемных яшчэ шэсць дамоў: у Віцебску, Гарадку, Новалукомлі, Паставах.

Рабочая група адзначыла факты неналежаў працы падрадных арганізацый, што патрабавала прыняцця тэрміновых мер з боку Камітэта дзяржаўнага кантролю Віцебскай воласці і мясцовых органаў улады. У выніку павялічвалася колькасць рабочых, працяглася змен, вырашаліся пытанні з забеспячэннем аб'ектаў матэрыяламі і іншым.

За нявоечасовую здачу дамоў, якія будаваліся з прыцягненнем грошай насельніцтва, да дысцыплінарнай адказнасці ўжо прыцягнуты тры кіраўнікі арганізацый-забудовшчыкаў. У тым ліку адзін вызвалены ад пасады. Таксама да адказнасці прыцягнуты чатыры намеснікі старшыняў гарадскіх і райвыканкамаў, якія курыруюць пытанні жыллёвага будаўніцтва.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

«ЛЕКІ» З ПСІХАТРОПНЫМІ ЎЛАСЦІВАСЦЯМІ

У сталіцы ў падземным пераходзе станцыі метро «Каменная Горка» байцы сталічнага атрада міліцыі асаблівага прызначэння затрымалі трох маладых людзей. Увагу правахойніка не маглі не прыцягнуць неспакойныя паводзіны і напружаны стан 27-гадовага хлопца і двух яго маладых таварышаў 16 і 17 гадоў адпаведна.

Як распавялі ў ГУУС Мінгарвыканкама, міліцыянеры адразу вызначылі, што хлопцы знаходзяцца ў стане наркатычнага агнянення. Таму было заддзена цалкам лагчнае пытанне аб наяўнасці ў іх забароненых да свабоднага абароту рэчываў. На што маладыя людзі спакойна патлумачылі: маўляў, у кішэнях старэйшага з іх знаходзіцца медыцынскі прэпарат абмежаванага карыстання. Аднак пра тое, што кампанія збіралася выкарыстоўваць лекі далёка не ў лячэбных мэтах, сведчыла наяўнасць у іх прыпад для прыёму наркатыкаў. Калі маладых людзей даставілі ў пакой міліцыі станцыі метро «Каменная Горка», падчас дагледу ў іх знайшлі таксама пакет з сумессямі для курэння, прыставак для іх спажывання і невялікая колькасць таблетаў, якія маюць псіхатропныя ўласцівасці.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Уважаемые акционеры ОАО «Черметремонт»!

27 декабря 2013 года в 12.00 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Черметремонт»,

место проведения собрания – по месту нахождения Общества: 223017, Минский р-н, п. Гатово, ОАО «Черметремонт», актовый зал.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- 1) О совершении крупных сделок.
- 2) О доизбрании состава Наблюдательного совета.

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, – 17.12.2013. Место и время регистрации участников собрания – в день проведения собрания с 11.00 до 12.00 по месту его проведения.

Просим принять участие в собрании или поручить представлять Ваши интересы на внеочередном собрании акционеров представителю. При себе иметь документ, удостоверяющий личность, и доверенность (для представителей).

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник-пятница) с 8.30 до 17.00, начиная с 17.12.2013 в приемной ОАО «Черметремонт», а в день проведения собрания – с 11.00 до 12.00 по месту его проведения.

Дирекция Наблюдательный совет

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
Государственное производственное объединение «Минскстрой»
 220050, г. Минск, ул. К. Маркса, 13А
 режим работы: с 8.30 до 17.45, перерыв 13.00–14.00, тел.: 327-44-76, 327-52-36

Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполняя функции заказчика, принимал участие застройщик в течение 3-х лет, предшествующих опубликованию настоящей декларации, с указанием фактических сроков строительства:

- 1) ул. Чичурина, д. 6 – 10 мес., ул. Чичурина, д. 12 – 11 мес., ул. Чичурина, д. 14 – 18 мес., ул. Чичурина, д. 18 – 17 мес., ул. Чичурина, д. 20 – 27 мес., пр-т газеты «Правда», д. 3 – 24 мес., ул. Панченко, д. 10 – 11 мес., ул. Панченко, д. 10А – 12 мес., ул. Матушевича, д. 56 – 23 мес.

Объединение осуществляет строительство объекта «Многэтажные жилые дома №№ 1, 2 по генплану с встроенными помещениями административно-общественного назначения и гаражом-стоянкой № 3 по г/п в квартале ул. Щорса–пр. Дзержинского на земельном участке 2,0 га с установкой индивидуального источника теплоснабжения. Жилой дом № 2 по генплану».

Свидетельство (удостоверение) № 500/962-2184 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права пользования на него от 16 апреля 2010 г.

Земельный участок площадью 1,0046 га. Проектом предусмотрено устройство подъездов, пешеходных связей, установка малых архитектурных форм, озеленение, организация детских игровых, спортивных, хозяйственных площадок.

Здание жилого дома запроектировано из семи 13-14-этажных секций.

На первом этаже жилого дома в секциях № 1 – № 2 запроектирован продовольственный магазин, в секциях № 3 – № 7 запроектированы 9 встроенных помещений административно-общественного назначения, аптека. Серия жилого дома – индивидуальная.

Начало строительства жилого дома – ноябрь 2010 года. Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию – декабрь 2013 года.

Проектно-сметная документация прошла в установленном порядке государственную экспертизу от 03.05.2010 № 169-15/10 с дополнением № 387-15/11 от 14.06.2011.

Договоры создания объектов долевого строительства будут заключаться на строительство нежилого помещения административно-общественного назначения № 8, площадью по экспликации помещений 126,5 м².

Предметом договора будет являться строительство нежилого помещения. Стоимость строительства 1 кв. метра площади нежилого помещения без учета выполнения внутренних отделочных работ в текущих ценах составляет – 29 322,703 руб.

Договор строительного подряда от 28.09.2010 № 25, генподрядчик – ОАО «Стройтрест № 1».

Заявления о долевом строительстве нежилого помещения будут приниматься (регистрироваться) через 5 календарных дней, а договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться через 3 календарных дней после опубликования настоящей проектной декларации в кабинете 105, по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А.

Генеральный директор Н.В. Милошевский

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА С УСЛОВИЯМИ НА ПОВЫШЕНИЕ НАЧАЛЬНОЙ ЦЕНЫ

Предмет аукциона № 1 – **недвижимое имущество (производственная база), расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 1-й км, в состав которого входят следующие здания и сооружения:**

- капитальное строение (весовая автомобильная), инв. № 110/С-86078, площадь – 200,3 кв.м;
- капитальное строение (весовая), инв. № 110/С-86095, площадь – 10 кв.м;
- капитальное строение (гаражи), инв. № 110/С-57233, площадь – 313,3 кв.м;
- капитальное строение (закрытый склад), инв. № 110/С-2093, площадь – 5402,5 кв.м;
- капитальное строение (канализационно-насосная станция), инв. № 110/С-86094, площадь – 18 кв.м;
- капитальное строение (контрольно-пропускной пункт), инв. № 110/С-86076; площадь – 9 кв.м;
- капитальное строение (цех услуг), инв. № 110/С-86090, площадь – 641 кв.м;
- капитальное строение (склад), инв. № 110/С-99753, площадь – 96,5 кв.м;
- капитальное строение (открытый склад), инв. № 110/С-2092, площадь – 9286 кв.м;
- капитальное строение (пост охраны), инв. № 110/С-99750, площадь – 7,7 кв.м;
- капитальное строение (склад ГСМ), инв. № 110/С-86066, площадью – 32 кв.м;
- капитальное строение (склад хранения баллонов), инв. № 110/С-1607, площадью – 32,2 кв.м;
- капитальное строение (склад услуг), инв. № 110/С-86090, площадью – 641 кв.м;
- капитальное строение (склад), инв. № 110/С-99753, площадью – 96,5 кв.м;
- капитальное строение (открытый склад), инв. № 110/С-2092, площадью – 1,1 кв.м;
- изолированное помещение (помещение закрытой встроенной трансформаторной подстанции), инв. № 110/Д-2752689, площадью 52,5 кв.м;
- изолированное помещение (административно-торговое помещение), инв. № 110/Д-2752692, площадью – 215,9 кв.м;
- высоковольтная кабельная линия, инв. № 110/С-99804;
- высоковольтная кабельная линия, инв. № 110/С-99806;
- вневлощадочные теплотсети, инв. № 110/С-99762;
- вневлощадочные сети канализации, инв. № 110/С-99803;
- вневлощадочные сети хозяйственной канализации, инв. № 110/С-100009;
- внутриплощадочное электрооснабжение, инв. № 110/С-99759;
- внутриплощадочные слаботочные сети, инв. № 110/С-99760;
- кабельная линия 0,4 кВ, инв. № 110/С-99772;
- кабельные линии связи, инв. № 110/С-99772;
- наружные сети водопровода, инв. № 110/С-99854;
- наружные сети канализации, инв. № 110/С-99764;
- наружные сети теплоснабжения, инв. № 110/С-99763.

Недвижимое имущество (производственная база) находится на земельном участке с кадастровым номером 14100000001000711.

Начальная цена предмета аукциона № 1 – 9 418 154 000 рублей без НДС. Сумма задатка – 941 815 400 рублей.

Продавец имущества – ОАО «Барановичметаллоторг» (226320, Брестская обл., г. Барановичи, Слонимское шоссе, 1-й км).

Организатор аукциона – УП «Комплекс Консалт» (г. Минск, ул. Лынькова, 77-14).

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, имеющие возможность заключения договоров безвозмездного пользования государственным имуществом (наружные сети водопровода, помещения пожарной обороны «убежище»), заключившие соглашение с организатором аукциона о правах и обязанностях сторон при проведении аукциона, внесшие задаток и предоставившие организатору (канализационно-насосная станция), инв. № 110/С-86094, площадью – 18 кв.м;

в аукционе, заявление об ознакомлении с предметом аукциона, копию свидетельства о гос.регистрации (для юр. лиц и ИП), копию Устава (для юр. лиц), копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона. Задаток вносится в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, по каждому из предметов аукциона, на которые регистрируется заявитель, на р/с УП «КОМПЛЕКС КОНСАЛТ» № 3012095930001 в ОАО «Технобанк» г. Минск, код 182, УНП 190454930.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Навысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона и не включает НДС. Победитель аукциона (покупатель) и продавец подписывают договор купли-продажи предмета аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем аукциона (покупателем) в порядке, предусмотренном договором купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Оплата возмездия и возмещение затрат за организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (покупателем) по вопросу участия в аукционе осуществляются до 27 декабря 2013 года включительно в рабочие дни с 11.00 до 15.00 по адресу: г. Минск, пр. Дзержинского, 104-501. Заявления и документы, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются до 27 декабря 2013 года включительно в рабочие дни с 11.00 до 15.00 по адресу: г. Минск, пр. Дзержинского, 104-501. Срок окончания подачи заявлений – 27.12.2013 г.

Телефоны для справок: (017) 271 09 23, (029) 6 922 644.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
Государственное производственное объединение «Минскстрой»
 220050, г. Минск, ул. К. Маркса, 13А
 режим работы: с 8.30 до 17.45, перерыв 13.00–14.00, тел.: 327-52-36, 226-03-01

Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполняя функции заказчика, принимал участие застройщик в течение 3-х лет, предшествующих опубликованию настоящей декларации, с указанием фактических сроков строительства:

- 1) ул. Чичурина, д. 6 – 10 мес., ул. Чичурина, д. 12 – 11 мес., ул. Чичурина, д. 14 – 18 мес., ул. Чичурина, д. 18 – 17 мес., ул. Чичурина, д. 20 – 27 мес., пр-т газеты «Правда», д. 3 – 24 мес., ул. Панченко, д. 10 – 11 мес., ул. Панченко, д. 10А – 12 мес., ул. Матушевича, д. 56 – 23 мес.

Объединение осуществляет строительство объекта «Строительство многоквартирных жилых домов типовых потребительских качеств №№ 9, 11 (по генплану) со встроенно-пристроенными помещениями в жилом квартале в границах ул. Янковского – ул. Горецкого – ул. Проектируемой». Жилой дом № 11 по генплану. Помещения отделения банка.

Свидетельство (удостоверение) № 500/938-4189 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права пользования на него от 11 ноября 2011 года.

Земельный участок площадью 0,1464 га. Проектом предусмотрено устройство подъездов, пешеходных связей, установка малых архитектурных форм, озеленение, организация детских игровых, спортивных, хозяйственных площадок.

Проектом предусмотрено строительство крупнопанельного, односекционного, 18-этажного, 112-квартирного жилого дома в конструкциях серии М 111-90 со встроенными помещениями отделения банка. Помещения отделения банка расположены на первом этаже жилого дома и имеют самостоятельный вход, оборудованный пандусом для доступа лиц с ограниченными возможностями передвижения.

Начало строительства жилого дома – июнь 2013 года.

Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию в соответствии с ПОС – сентябрь 2014 года.

Проектно-сметная документация прошла в установленном порядке государственную экспертизу от 26.05.2011 № 387-60/11 с дополнением № 02-1154 от 16.06.2011.

Договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться на строительство помещений отделения банка площадью по экспликации помещений 359,21 м².

Предметом договора будет являться строительство помещений отделения банка. Стоимость строительства 1 кв. метра площади помещений отделения банка с учетом выполнения внутренних отделочных работ, но без учета технологического оборудования отделения банка в текущих ценах составляет 27 463 896 руб.

В процессе строительства допускается по соглашению сторон изменение проектной документации.

Договор строительного подряда от 10.04.2013 № 120С-04-13, генподрядчик – ОАО «МАПИД».

Заявления о долевом строительстве нежилого помещения будут приниматься (регистрироваться) через 5 календарных дней, а договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться через 3 календарных дней после опубликования настоящей проектной декларации в кабинете 105, по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А.

Генеральный директор Н.В. Милошевский

БЕЛИНВЕСТБАНК
КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
 на 1 октября 2013 г.
 Наименование банка: ОАО «Белинвестбанк» (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2013 год	2012 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		895 511,2	905 898,6
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		5 181,1	5 131,8
4	Средства в Национальном банке	1103		2 199 718,2	1 762 121,5
5	Средства в банках	1104		887 613,3	1 283 626,2
6	Ценные бумаги	1105		2 221 850,2	822 578,0
7	Кредиты клиентам	1106		14 174 635,8	11 207 985,0
8	Производные финансовые активы	1107		736 853,3	704 082,6
9	Инвестиции в зависимые контролируемые лица			42 549,2	41 584,8
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		2 396,1	18 007,7
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		1 467 586,0	1 311 181,2
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110		4 550,2	4 730,6
14	Деловая репутация			-	-
15	Прочие активы	1111		218 056,1	227 632,5
16	ИТОГО активы	11		22 856 500,7	18 294 560,5
17	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
18	Средства Национального банка	1201		385 159,1	374 088,2
19	Средства банков	1202		2 987 014,7	1 498 184,5
20	Средства клиентов	1203		15 448 000,1	12 998 913,7
21	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		1 376 305,3	1 186 267,5
22	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
23	Прочие обязательства	1206		311 952,4	132 547,5
24	ВСЕГО обязательства	120		20 508 431,6	16 190 001,4
25	КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		567 408,4	567 408,4
27	Эмиссионный доход	1212		0,1	0,1
28	Резервный фонд	1213		91 142,6	52 591,1
29	Фонд переоценки статей баланса	1214		979 852,6	965 729,6
30	Накопленная прибыль	1215		707 255,0	516 023,2
31	ВСЕГО капитал			2 345 658,7	2 101 752,4
32	Доля неконтролирующих акционеров			2 410,4	2 806,7
33	ВСЕГО капитал	121		2 348 069,1	2 104 559,1
34	ИТОГО обязательства и капитал	12		22 856 500,7	18 294 560,5

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ
 на 1 октября 2013 г.

Наименование банка: ОАО «Белинвестбанк» (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2013 год	2012 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		1 981 894,5	1 934 630,9
2	Процентные расходы	2012		1 465 007,6	1 532 772,0
3	Чистые процентные доходы	201		516 886,9	401 858,9
4	Комиссионные доходы	2021		461 599,1	339 033,1
5	Комиссионные расходы	2022		85 079,1	59 562,5
6	Чистые комиссионные доходы	202		376 520,0	279 470,6
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		774,5	2 150,2
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		4 310,4	198,4
9	Чистый доход от операций с иностранной валютой	205		54 025,8	92 153,3
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		32 257,1	14 656,0
11	Чистые отчисления в резервы	207		61 941,3	62 629,6
12	Прочие доходы	208		194 925,	

ПОЛЕЧКА

«ПА-МЯСЦОВАМУ»

Такога фэсту мінскі Палац мастацтваў яшчэ не бачыў. У канцэртнай зале сцэна была адведзена пад назіральны пункт кампетэнтнаму журы, а траціну астатняй прасторы арганізатары аддалі танцорам. Конкурс беларускіх танцаў «Мяцеліца» сабраў лепшых выканаўцаў полькі («Какетка», «Лявоніха», «Краваляк», «Барыня», «Падэспань», «Карапет...») Карацей кажучы, да сталічнага глядача прыляцеў віхурысты, яскравы вясковы танец. Свята так і назвалі — «Мяцеліца».

Полечку прапанавалі і ў такой інтэрпрэтацыі.

У зале віхурыць «Мяцеліца».

— Гэты конкурс адметны тым, што кожная пара ўдзельнікаў паказвае танец так, як яго ва ўсе часы выконвалі ў канкрэтным рэгіёне Беларусі, — значны аўтар ідэі фэсту, вядомы этнахарограф і даследчык фальклорнай спадчыны Мікалай Козенка. — Трыццаць дзевяць пар з розных гарадоў і вёсак прывезлі не толькі паразнама «афарбаваныя» танцы, але і выкананыя ў розных традыцыйных нацыянальных строі.

Трэба прыгадаць, што захаваннем і вывучэннем беларускага побытавага танца на працягу многіх гадоў займаюцца ўдзельнікі рэспубліканскага фальклорнага фестывалю «Берагіня». Конкурс «Мяцеліца» прадоўжыў гэтыя традыцыі і данёс да сталічнага глядача прыгажосць традыцыйнай танцавальнай спадчыны. Яўген ПЯСЕЦКІ.

Кніжная паліца

«ЛЕПЕЙ» НЯМА КУДЫ!

Лепей за Рыгора Барадудзіна можа быць толькі ён сам. Днямі выйшла новая кніга народнага паэта Беларусі, якая так і называецца «Лепей». Мякка, лёгка, лаканічна. Як мы любім.

Але не ўсё ў кнізе як звычайна. І хоць творчасць дзядзькі Рыгора лічыцца вяршыняй беларускай паэзіі, да кнігі, наогул, сёння даволі складаная прыцягнучы чытача. Усе пераходзяць на электронныя чыталкі або наогул не чытаюць. Для таго, каб прыцягнуць чалавека да кнігі (хаця трэба прызнаць, беларусы яшчэ трымаюцца; прыгадайма хаця б статыстыку, паводле якой беларусы — найбольш чытаючая краіна з усіх краін СНД), трэба асмеліцца на нешта надзвычайнае. На што і ўгаварылі Рыгора Барадудзіна стваральнікі кнігі «Лепей».

«Лепей» — гэта кніга XXI стагоддзя, у якой няма ніводнага друкаванага слова! Яна складаецца з двух нататнікаў. У першым сабраны вершы паэта 1952—2013 гадоў, — напісаныя ўласнаручна графічна пазнавальным почыркам. Гэта почырк самога Барадудзіна. У нататніку «Лепей» — 103 вершы. Прычым большасць з іх — напісаныя ў апошняй гады і ёсць нават тыя, якія раней нідзе не друкаваліся. Ёсць тут «нататкі на пальцах»: эпіграмы, уласныя праўкі, малюнкi ўнучкі Дамініка... Так мы бачым некананічнага Барадудзіна. Тут і верш «Ойча наш, што ў Нябёсах», і кароткія вершыкі з лаякавымі словамі. Глыбіня, іронія і добрыя сяброўскія жарты — уся разнастайнасць і нават супярэчліваць творчасці паэта адлюстраваны ў адной кнізе.

Другі нататнік можна толькі ўмоўна так назваць. Гэта, хутчэй, папка. У ёй — кружэлка

з запісам вершаў з кнігі Барадудзіна «Лепей». Гэтае аўдыясуправаджэнне, трэба прызначыць, у многім спрашчае ўспрыманне. Бо часам графічна вытанчаны і цікавы почырк паэта разабраць бывае даволі складана. Нават нягледзячы на некалькі вершаў у пачатку кнігі, якія для прыкладу падубіравала каліграфічным почыркам сявачка Алена Казанца-

ва. А таму, нягледзячы на невялікі памер, з кнігай Барадудзіна вы праведзеце не адзін вечар, разбіраючы таямніцы почырку жывога класіка. Што можа быць прыўражэннем!

У канверце з крафт-паперы ў папцы побач з кружэлкай ёсць і фотаздымкі Барадудзіна. Яны ўсе рознага памеру, такія, якімі яны былі ў часы, калі фатаграфавалі на плёнку і працялялі амаль у хатніх умовах. У прыцыпле, гэта бадай што набор унікальных паштовак. Усе яны таксама падпісаны Барадудзіным і тлумачаць, што мы бачым на фота. У дадатка да ўсяго,

сярод здымкаў ёсць вельмі рэдкія экзэмпляры. Іх дзядзька Рыгор знайшоў у сваім драўляным чамасце. Менавіта з ім Барадудзін некалі прыехаў паступаць на мінскі філфак. Цяпер ён захоўвае ў чамасце фотаздымкі. Многія фотаздымкі з праекта «Лепей» таксама нідзе дагэтуль не друкаваліся. Напрыклад, фота бацькі Барадудзіна — Івана Рыгоравіча. Наогул, цікава трымаць у руках копіі аўтэнтычных старажытных фотаздымкаў, на якіх мы бачым яго... абсалютна новым. Прынамсі, маё пакаленне, якое прывыкла ўжо да пэўнага вобраза Рыгора Барадудзіна (удумлівы, мудры філосаф сталага веку), можа пераканацца, што народны паэт Беларусі таксама быў маладым, авантурным, вясёлым жартунам. На многіх фотаздымках ён крыўляецца і пасміхаецца. Ёсць у канверце і некалькі фотаздымкаў мамы Барадудзіна, якой ён прывясціў значную частку сваёй творчасці.

Увесь гэты набор ахайна запакаваны ў кардонную скрыню. І паўсюль — толькі словы і літары, выведзеныя рукой паэта! Думаю, пройдзе не шмат часу і гэтае выданне стане такой жа бібліяграфічнай рэдкасцю і кашто-

насцю, як, напрыклад, непаздзённае выданне «Ладзі распачы» Уладзіміра Караткевіча. Дарчы, у прадмове да выдання «Лепей» распавядае, што Барадудзін спачатку насяроджана паставіў да такой ідэі. Паўпывалі на яго прымыкі старых сябровак. Але, пачушы адбярэне ад добрага дзятка аўтарытэтных людзей, не абцяжараны сабатамі, пагадзіўся. А мы з вамі маем такую радасць — кнігу, якая ўсё спрэс — аўтограф геніяльнага беларускага паэта.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ. Фота аўтара

Вандруем з Нінай РЫБІК

У ПЕРШЫНЮ ў Швецыі я была ў 2010 годзе, калі Беларускі саюз журналістаў накіроўваў туды для стажыроўкі ў мясцовай рэгіянальнай газеце некалькі груп журналістаў-«раёшчыкаў», у адну з якіх пашчасліва патрапілі і мне. Ад той паездкі засталася шмат уражанняў. Пагадзіцеся, адна справа — знаёміцца з краінай з акна турыстычнага аўтобуса пад расповед экскурсавода ці з балкона атэля і зусім іншая — паглядзець на іх жыццё, што называецца, знутры.

Такія падобныя — і такія розныя

Гадзіна пералёту з Каўнаса ў Стакгольм — і я ў Швецыі. Якім было маё здзіўленне, калі не ўбачыла разнаколернасці агнёў. Так, усё вельмі прыгожа і з густам: у кожным акне ззяе ці калядная зорка, ці ёлачка-пірамідка з сямі ці дзевяці агеньчыкаў-свечак. У кожным двары зіхаціць убранаая агнямі жывая ёлачка.

Але усё гэта — толькі аднога, звычайна жоўтага, у крайнім выпадку — белага колеру. Ніякіх табе сіне-зялёна-чырвона-малінава-ружовых агеньчыкаў, ніякіх «свечэфектаў»!

Дарчы, у шведскай ёсць выраз, які ў значнай ступені характарызуе іх, калі хочаце, стыль жыцця. На рускую мову ён перакладаецца прыкладна так «не вылучацца». Ні ў чым: ні ў адзенні, ні ў ладзе жыцця, ні ў аздабленні жылля...

...Назаўтра, загрузіўшы ў машыну калядныя падарункі і прысмакі, мы накіраваліся на поўнач, у горад Худзіксвал, які мясцовыя жыхары любюўна называюць «радасны Худзік» — менавіта там жыве сімпатычная жанчына Гертруда, у доме якой мы і збіраемся адназначыць «Раство па-шведску».

Ад Стакгольма да Худзіка — прыкладна 300 кіламетраў роўнай аўтастрадай, якая, як страла, перасякае выцягнутую краіну з поўдня на поўнач (ці наадварот?). Імчыш на такой (хуткасьць у 120 кіламетраў зусім не заўважваецца) і думаеш: які добра, што хоць бы правільны дарожнага руху і дарожныя знакі ва ўсіх краінах Еўропы прыкладна аднолькавыя: святлафор — ён паўсюль аднолька-

вы, і «зебра», і дарожная разметка, і ўказальнікі... І нават вадыцелі, калі мінуць паліцэйскі патруль, міргаюць фарамі сустрэчным машынам гэтак жа, як нашы — хоць і далёка не ўсе (штраф за перавышэнне хуткасці ў Швецыі — 130 еўра).

За акном праносяцца амаль такія ж краўдзіны, што і ў Беларусі: гонкія сосны, разлапістыя елкі, беластвольныя бярозкі. Сям-там яны перамяжаюцца невялікімі палеткамі па тры-пяць гектараў. Побач з палеткамі мільгаюць аднолькавыя, які блізныя, чырвоныя домікі з белымі налічнікамі. Вёсак амаль няма, усё гэта ў нашым разуменні — хутары, на якіх жывуць фермеры — гаспадары тых самых палеткаў ды навакольных лясоў. Але кожны дамок — прыдарожны і аддалены — змее каляднай зоркай і мігчыць свечкамі.

Але пры ўсім падабенстве шведскія краявіды вельмі адрозніваюцца ад беларускіх. І не толькі палеткамі ды кандыцыянерамі на сельскіх дамах: уздоўж дарогі то злева, то справа ўнікаюць сапраўдныя каменныя сцены, пакрытыя слоём глебы і расліннасцю. Счасанья камяні — шэрыя, чорныя, ружовыя — выглядаюць вельмі прыгожа, і спачатку яны здаюцца мне ўпрыгажэннямі, элементамі дэкору.

— Ну што вы! — развешваюць мяю наўнасьць спадарожнікі. — Гэта будзе вельмі доўга. Так Швецыю ўпрыгожыла сама прырода — гэта наступствы ледавіка.

Але тое, што для турыста — прыгажосць, для мясцовых жыхароў — влікаяя нязручнасць і дадатковая праца. І колькі трэба было прыкласці намаганьняў, каб у гэтых суцэльных скалах пабудаваць дарогі, дамы, каб

КАЛЯДЫ ў ШВЕЦЫІ

расціць тут хлеб?! Сапраўды, шведы — вельмі працавіты народ. Як і мы, беларусы.

А вось адна з іх традыцыйных нацыянальных страў — катлеты (яны ў шведскім варыянце маленькія, вельмі тонкія з грэцкі арэх, на порцыю — во сем штук), толькі шведы падаюць да іх чамусьці яшчэ і брусічнае варэнне — соус з бульбяным пірэ, шчыра кажучы, на аматара. Не ўпэўнена, што беларускім мужчынам ён спадабаецца. А яшчэ — брусічны морс, які прадаецца ў аўтаматах побач з «Колай», «Фантай» і «Спрайт».

Пры ўсім гэтым падабенстве нашых дзвюх краін узровень жыцця ў нас абсалютна розны. Мы жывём не так, як шведы, можа таму, што яны нікога не разбуралі, а толькі будавалі ўвесь час свой капіталістычны сацыялізм? А можа таму, што ў сваёй халоднай Скандынавіі нікогi асабліва не былі патрэбны. А па беларускіх землях увесь час хадзілі чужыяны — то з захаду на ўсход, то з усходу на захад...

У шведскай нацыянальнай гонар — на ўзроўні падсвядомасці: нацыянальны сэрц развясцваецца ці не на кожным балконе. Любяць яны і сваю краіну, і свой сям'я.

народ, і манархію, і прэм'ер-міністра з яго кабінетам — па сапраўднаму любяць, хоць і крытыкуюць даволі часта. Напэўна, гэта і з'яўляецца адной з асноўных прычын іх поспехаў...

Раство па-шведску

Дом у Худзіксвалі, каля якога спыняецца наша машына, стаіць на цыхай вулачцы, побач з лесам — той пачынаецца літаральна за агароджай. Домік — традыцыйны шведскі: чырвоны з белым балконецкім, налічнікамі, вушачкамі...

Дом невялікі, драўляны, двухпавярховы, але вельмі зручны і ўтульны. У двары яшчэ адзін невялікі, амаль што цацачны домік, але такі ж цёплы і ўтульны — для гацейды.

Ужо звыклія калядныя зоркі на вокнах, вазоны, якія ў нас называюцца «калядная зорка». І — свечкі, свечкі, свечкі... Яны сустракаюць нас яшчэ на вуліцы, на сцяжыніцы, што вядзе да дома, а таксама на ганку... і нават у снежнай гурбелі! Свечкі ў самых розных падсвечніках: шклянныя, драўляныя, металічныя, керамічныя; падвесныя і настольныя; строгіх, традыцыйных і арыгінальных; влізныя і «таблетачкамі»... Дзеля цікавасці ха-

цэла палічыць, колькі адначасова ў доме гарыць свечак, і вельмі хутка адмовілася ад гэтай задумкі. Яны паўсюль — нават у ваннай пакоі. У маім я налічыла іх пяць...

І пры гэтым на другім паверсе ў невялікім холе стаіць амаль што наш традыцыйны беларускі калаўрот — крыху іншай, праўда, канструкцыі, але ж прызначэнне і прыпынкі работы — тыя ж. У спалучэнні традыцый і неабходнага сучаснага камфорту, які я зразумела, і заключваюцца стэль жыцця тыповай шведскай сям'і...

...Гертруда частуе нас з дарога гарачым глінтвейнам і спецыяльнымі каляднымі пернічкамі, якія крыху нагадваюць нашу аўсянае пачыненне. Увогуле, як мне паддалося, да Раства ў Швецыі выпускаюць усё спецыяльнае, каляднае, традыцыйнае, што ставіцца ў гэты дзень на стол з года ў год, з пакалення ў пакалення: хлеб, піва, квас, пернікі...

— Вы пацікаўцеся ў шведскай, ці ёсць у іх пост, влігільная вясчэра, — наказаў калеге, даведваюшыся, што я планую сустракаць Раство ў шведскай сям'і. Дык вось, як мне патлумачылі, посту ў нашым разуменні, калі забаронена ўжыванне мясных страў, у Швецыі няма. Тут вельмі вялікую сілу маюць менавіта традыцыі, а не рэлігія.

Увогуле святкаванне Раства адбываецца 24 снежня. Хоць яшчэ 23-га з вечара добры Тамтэ — шведскі Дзед Мароз — кладзе пад ёлку падарункі для ўсіх членаў сям'і, прычым па два: адзін — невялікі, другі — асноўны (што ж, у багатай краіне і Дзед Мароз багачэйшы). А ранація 24-га, адразу пасля сьнедання, усё збіраюцца каля ёлкі і дастаюць па адным невялікім падарунку — астатнія будуць ляжаць там да вечара (бедныя шведскія дзеці — ну як ім трыццаць цэлы дзень, калі і дарослых разбірае нецярпенне і цікаўнасць: што ж там?). Каб нічога не пераблытаў і не ўхапіў нездарок чужы падарунак, яны не толькі прыгожа ўпакаваны — да кожнага прымацавана спецыяльная паштоўка: каму і ад каго павінен даставіць пакунак Тамтэ.

...Вечарам сям'я і запрошаныя госці садзяцца за калядны стол. Спецыяльна для свайго калегі і іншых цікавых падрабязна пералічаюць, што на ім было: адмысловы калядны хлеб — чорны, кшталту нашага «Радніковага» (у звычайныя дні ў Швецыі, як я зразу-мела, аддаюць перавагу белама, які чамусьці заўсёды застаецца свежым і мяккім). Калядныя пернікі, пра якія я ўжо гаварыла. Селядцы — ажно ў трох соусах. Вараная бульба — яна абавязкова павіна быць на святочным stole, як і спецыяльны салат з чырвоных буракоў, які падаюць, здаецца, толькі на Каляды. Катлеткі, пра якія я ўжо расказвала. Спецыяльная калядная вядліна, а таксама цялячкі... Здаецца, нічога не забылася. Як бачыце, ніякага намёку на пост! І ніякіх нашых абавязковых дванаццаці страў, трох «гарачыц»...

Наступная інфармацыя спецыяльна для мужчын: з напоў на stole — толькі калядны квас і такое ж піва. Ну як, будзем укарнаць новыя традыцыі?

Праўда, паэзій, пасля таго як з-пад ёлкі дасталі, распакавалі і ацанілі захопленымі ахамі і падзякамі падарункі і кампанія перацялка ў гасціўню, на stole разам з фруктамі і шакаладам з'яўляецца віно. Толькі не варта чакаць, што вас, згодна з беларускай традыцыяй, будуць запрашаць выпіць да дня з дапамогай доўгіх пранікнёных тостаў і элементарнага прымысу... Тут кожны, каму хочацца віна, падыходзіць, налівае сабе столькі, колькі лічыць патрэбным, і п'е, расцягваючы асалоду. А тост там адзін: «Сколькі» — прыкладна тое ж, што наша «Будзем здаровыя!». Праўда, нашы шведскія сябры вельмі хутка асвоілі беларускае «На здароўе!». А таксама словы «так» і «не». А я — «так», што па-шведску азначае «дзякуй». Так што адно аднаго мы ў асноўным разумелі — аказалася, што гэта не так і складана.

Пра іншыя ўражэнні ад Швецыі, якіх назапасілася шмат, як-небудзь іншым разам. А пакуль — з надыходзячым!

Як нас дураць

ТРОЙЧЫ ЗДАЎ ЧУЖОЮ КВАТЭРУ

Супрацоўнікі аддзела крмінальнага вышуку Заводскага РУУС сталіцы затрымалі 20-гадовага жыхара Салігорска, які здаваў у наём чужую кватэру. Ён паспеў прывярнуць гэтую «аперацыю» тройчы.

Напачатку малады чалавек арандаваў на трое сутак жыллё па Парыжанскім праспекце, пасля чаго праз аб'явы здаваў яго іншым ахвотным. У мэтах канспірацыі хлопец нават набываў сабе новы тэлефон і сім-карту. Яшчэ дома, у Салігорску, злымыснік зрабіў копіі некаторых старонак са свайго пашпарта, у якіх пры дапамозе камп'ютарнага графічнага рэдактара ўнёс змяненні — у прыватнасці, змяніўшы імя, імя па бацьку і прозвішча. Пасля гэтага малады чалавек прадставіў гэтую паперу законнай уладальніцы кватэры: маўлю, сам пашпарт у пасольстве — на афармленне візы. Жанчына паверыла і аддала ключы. На наступны дзень хлопец даў аб'яву, што за 400 долараў здаецца кватэра...

Квечару з'явіліся першыя кліенты — маладая пара. Ім злымыснік прадэманстраваў зноў жа «ксеркакопію» пашпарта і паведаміў, што здае жыллё ў сувязі з тым, што едзе за мяжу. Праўда, у тых, хто жадаў арандаваць квадратныя метры, з сабой было толькі 150 долараў, таму дамовіліся, што астатнія грошы яны аддадуць назаўтра. Наступнай ахвярай стала дзядзьчына, у якой аферыст узяў перадаплату за тры месяцы ў суме 1 100 долараў, аддаўшы ёй ключы ад кватэры, якія ён вырабіў загадзя. У яшчэ аднаго кліента — мужчыны — хлопец выманіў 100 долараў. Пасля пазваніў таму, хто пакінуў у якасці перадаплаты 150 долараў, і запатрабаваў астатнія грошы. І ў гэтым выпадку ўручыў найміальніку ключы. Усім пацярпелым злымыснік, дарчы, выдаваў распіскі на сваё выдманнае імя. Атрыманьня 1 600 долараў аферыст патраціў на асабістыя патрэбы.

Сяргей РАСОЛЬКА

СЁННЯ

Table with weather data for various cities: Сонца, Усход, Захад, Даўжыня дня, Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Брэст.

Месяц Поўня ў 11.29. Месяц у сусур'і Рака. Імяныны Пр. Варвары, Ульяны, Алксандра, Аляксея, Генадзя, Івана, Мікалая, К. Алены, Алімпіі, Лазара, Лукі, Лявона, Мацяя, Яна.

ЗАЎТРА

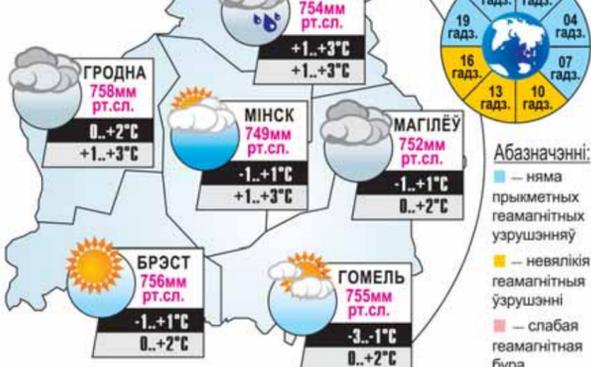

Table with weather data for neighboring cities: Варшава, Кіеў, Рыга, Вільнюс, Масква, С.-Пецярбург.

УСМІХНЕМСЯ

- Ты нам чаю наліў? — Так. — Цукар паклаў і сабе і мне? — Так. І сабе, і мне.

Падпаленая хата і конь на скаку — гэта ўсё глупства! Ты паспрабуй сантэхніка адляць пасля паляўкі!

19 жніўня... — Скажыце, а тэарэтычна ёлка можа сама сысці?..

Футбол прыдумала англаксыя як форму нацыянальнага прыніжэння рускіх.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ. Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалайевіч. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), В. КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А. КІЛЯШЧУК, С. ПРОТАС (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІШОШКІН. НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: лісьмаў — 287 18 64, падліскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аднакласныя за вышук дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 82, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтары: 287 18 81. http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, reklama@zviazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі. Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адрэдакцыя змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 22.398. Індэкс 63850. Зак. № 5455. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30 16 снежня 2013 года.